

JÓESTÉ!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64--66
TELEFON : 20--61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN NAPILAP
Felelős szerkesztő: MÁTYÁS ANTAL

CLUJ, 1938. VII. ÉVFOLYAM
ÁPRILIS 23.
107. SZÁM

Szombat

Kényszerlakhelyet jelölnek ki a felforgató jellegű akciókban résztvevő agítátorok számára

40 millió elszámolást találtak a felosztott Min. ent. a hazáért párt iratai közt, amelyek külföldi összeköttetésekről tanuskodnak — A kormány részletesen közölte a legutóbbi vizsgálatok és házkutatások eredményeit a romániai sajtó számára — A katonatisztek bármilyen közhivatali tisztségre delegálhatók egy újabb törvényrendelet alapján — A kormány erővel kezeli vel véget minden rendzavarási kísérletnek

(BUCURESTI.) A hivatalos lap törvényrendeletet közöl, melynek értelmében a szárazföldi, tengeri és légi hadsereg szolgálatában álló katonatisztek a kormány bármilyen közhivatal vezetésére, vagy bármely közhivatali tisztség betöltésére delegálhatja úgy az állam, mint a megyei, vagy közszolgálatba. A kijelölt katonatisztek megbízatásuk egész ideje alatt továbbra is a nemzetvédelmi, tengerészeti és légügyi minisztérium rendelkezése alatt állnak és megtartják a katonai törvényekben és szabályzatokban biztosított összes jogait, valamint katonai parancsnoklói állásukat is.

A hivatalos lapban egy másik törvényrendelet is megjelent a bíróságok által kiszabott büntetések végrehajtásáról, az előzetes letartóztatásról és más biztonsági intézkedésekről.

A pénzügyminiszter rendelkezéseire Franciaországból és Belgiumból történő lap és folyóirat behozataloknál többé nem lesz kötelező a transzfer-vízum kérése. Egy másik pénzügyminiszteri rendelkezés intézkedik a nyugdíjba vonuló pénzügyi szolgálati személyzet részéről megüresedett tisztségek betöltéséről, hogy a szolgálatban semmiféle fennakadás ne történhessen. További pénzügyminiszteri rendelkezés az, hogy részvénytársaságok adóvallomásait április 30-a után is el lehet fogadni, de a mérleget jóváhagyó közgyűlés után azonnal be kell nyújtani. Az adóvallomásokhoz csak a mérleget és a nyereség-vesztés számlát lehet hozzácsatolni. A pénzügyminisztérium egyébként tervbe vette, hogy a végrehajtók havi fizetését 2650 lejről 3150—5650 lejre emeli.

Az egyházi házasságkötések ügye (BUCURESTI.) Az egyházi házasság kötelező jellegét legközelebb törvénnyel szabályozzák az alkotmány értelmében. Az alkotmány 20. szakasza ugyanis csak az előzetes polgári házasságot teszi kötelezővé, amit most ki akarnak egészíteni azzal, hogy utána az egyházi esküvő is kötelező lesz.

Román nyelvű rádió-leadások (BUCURESTI.) Mától kezdve az olaszországi Bari és Róma II. rádióállomásai mindennap 20 óra 1 és 20 óra 18 per között román nyelvű leadásokat is fognak végezni.

A fővárosi rendőrprefektus rendelete

(BUCURESTI.) A lapok a fővárosi rendőrprefektus körrendeletét közlik, amely szerint

egy-egy kávéházban az összesre-
reglett vendégek a kormány intéz-
kedését kritizálják és különböz-

hireket hoznak forgalomba. Az esetben, ha a kávéháztulajdonosok ilyen jelenséget tapasztalnak, kötelesek a rendőrséget értesíteni megfelelő ellenintézkedésre, ellenkező esetben az államvédelmi törvény rendelkezéseit fogják velük szemben alkalmazni.

A francia sajtó véleménye (PARIS.) A francia sajtó továbbra is foglalkozik a román kormány rendbiztosító intézkedéseivel. A Le Journal

Minisztertanácsi napló Codreanuék akciójáról

(BUCURESTI.) A belügyi és igazságügyi miniszterek jelentése alapján a minisztertanács a következő naplót tette közzé:

1. A Mindent a hazáért párt a Mihály arkangyal csoport és a vaspárda felosztottak voltak és maradnak. Vagyontuk az államvédelmi törvény rendelkezése alapján likvidálják. 2. A belügyminiszter jogosult az államvédelmi törvény 59. szakaszának alkalmazásával kötelező lakhelyet kijelölni azoknak a személyeknek, akik az államrendet és biztonságot veszélyeztető és a törvényben tiltott akciót végeznek. 3. Az igazságügyi és nemzetvédelmi miniszterek kötelesek eljárni mindazokkal szemben, akik ilyen mozgalomban részt vesznek és alkalmazni a bűnösökkel szemben a megtorlást. Ezután a minisztertanács tagjainak az aláírásai következnek.

A miniszterek jelentése
Ime a minisztertanács elé terjesztett jelentés: Tudomásunkra jutott, hogy bizonyos csoportok között agitáció folyt az államhatalom erőszakos eszközökkel való megszerzésére és ezért külföldi módszerek után, mintegy katonai jellegű szervezetet alakítottak, híveiket egyenruhákba öltöztették, felszerelték őket fegyverekkel, gyakorlatoztatták és táborokban foglalkoztatták őket. Ugyanakkor terrorisztikus légkört teremtettek meg szóbeli és írásbeli fenyegetésekkel, a mozgalom vezetője pedig írásban fejtette ki a maga álláspontját, utalva arra, hogy a győzelem csak a sirook számának szaporításával érhető el. A csoport tevékenysége folytán az ország miniszterelnöke 1933-ban gyilkos golyónak esett áldozatul az agitáció nyomán. Amikor pedig a bűntársak egyike ezzel szembefordult, őt is ártatlanná tették. Ime a tények, amelyek ezt az akciót jellemzik és ahhoz a légkörhöz vezettek, amelyben az ország

utalva Codreanu akciójára és a szervezete által alkalmazott eszközökre, utal arra, hogy

a román népnek atyai tekintélyre van szüksége, hogy az a helyes uton vezesse.

Az új intézkedések biztosítják az ország gazdasági és politikai függetlenségét. Az Ordre szerint Franciaországnak csak örülnie kell Románia belpolitikai helyzetének megszilárdulására felett.

elni kényszerült. Meg kell jegyeznünk, hogy szerencsétlenségre ez az ideges állapot a nemzet lelkében mély kavardáshoz vezetett, csökkentette az ellenállás erejét és a hatóságok több esetben tértelenségre voltak kárhoztatva. Egyes esetektől eltekintve, nem is történt elhatározó lépés az állam szent érdekeinek megvédésére. Az 1938. február 10-én megteremtett új alkotmány azzal a céllal született, hogy a lelkek megbékélésének korszakát idézze elő és a produktív munkát indítsa meg. Az ország nyugodtan és megelegült lélekkel fogadta ezt. A közvélemény erkölcsi nyomása alatt a hangulat megváltozott. A fentebb említett agitációs csoportok az új alkotmány és nemzeti rendszer értelmében maguktól feloszlottaknak voltak tekintendők. Azt hittük, hogy ezek az emberek megértik, hogy bele kell illeszkedniük az új ritmusba és szakítaniuk akciójukkal és módszereikkel, amelyekkel az országnak csak kárt okoznak. Szerencsétlenségre akciójuk újra csak feleledt. Milyen érdekeket szolgálhattak pedig ezzel? Újabb agitáció indult meg és az állami szervek e megmozdulásoknak különböző jeleit tapasztalhatták: Titkos gyűlések, utasítások a hívek egyenruhákba öltöztetése, fegyverekkel való ellátása jelezték a közeledő harcot. Ezek a tények az állami hatóságokat cselekvésre kényszerítették. A jelenlegi kormány nem tartozik egyetlen párttal sem, egyetlen célja a közérdek védelme. A kormány energikus és hazafias munkát végez a haza szolgálatában a normális fejlődés és a nyugodt haladás érdekében. E munkáját nem engedheti veszélyeztetni.

Ezért nyomozásokat és házkutatásokat rendeltünk el a gyanús egyéneknek, hogy megállapítsuk a folyamatosan levő agitációk jellegét és felderítsük a bizonyítékokat. E csoportoknak irattárából és a vezető lakásán igen jelentős bizonyító anyagot találtunk.

Mit tartalmaztak ezek az anyagok? Először is egy megszervezett és kiterjedt organizáció bizonyítékait, mely az állam tevékenységét igyekezett kikényszeríteni. Iratokat, amelyeket a mozgalom vezetői bocsátottak ki és amelyekben a fővárosi rendőrségnél, az állam-biztonsági hivatalnál levő informátorokról beszélnek. Mit céloznak ezek az információk? Mit keres egy politikai szervezet a vezérkarnál és a hadsereg-nél. Ez a szolgálat információkat és más adatokat adott titkos táviratokról és egyéb rendelkezésekről.

A mozgalom vezetőinél adatokat találtak 40 millió lejnyi összeg felhasználásáról.

Honnan származik ez az összeg?

Bizonyítékokat találtak a mozgalom vezetőinél, amelyek kétségtelenül igazolják a határ menti szervezettel való kapcsolataikat.

Ezek megállapítják a kormánnyal és törvényes hatóságokkal szembeni politikát. Ime ezt tartalmazták az április 19-iki házkutatás során talált iratok. Ebben a helyzetben

erélyes és elhatározó cselekvésre volt szükség az állam biztonságára veszélyes mozgalmak végleges likvidálására.

Erre nemcsak megtorlasképpen volt szükség, hanem az ország erkölcsi talpraállítása miatt is, mert számos jóhiszemű polgár csatlakozott ehhez a bűnös akcióhoz. Voltak emberek, akik antiszemita érzelmektől vezérelve követték a vezetőket, akik valami titokzatos elgondolással éppen zsidóktól kaptak pénzalapokat, amint ez a levelezésükből kiderül. Voltak emberek, akik tisztán hazafias ösztönzésből csatlakoztak a mozgalomhoz, míg a vezetők a háttérben külföldiekkel közös akcióban vettek részt. A kormánynak ilyen körülmények között a jövő iránti felelősség tudatában teljesíteni kellett kötelességét. Hiszen ennek a népnek van elég ereje, hogy vezesse az ország sorsát, amiként lett volna elég ereje arra is, hogy az új korszakot bevezesse, hiszen az ifjak ma annyi lelkesedéssel dolgoznak a nemzeti egyházért és az államért. Ez a mozgalom viszont kihasználta egyesek közönbösségét, spekulált mások befolyásolhatóságával, vagy visszaélt egyesek türelmességével. Így érkezett el az öntudatos kormány számára az az óra, amikor meg kellett védeni az ország rendjét és biztonságát, másképp a békés munkákat felforgató zavarások karjaiba hullott volna. E mellett az ország belső bajai és külső tekintélye is sürgették a kormány fellépését. Fentebbiekre való tekintettel kérjük, hogy minisztertanácsi naplóval alkalmazzák a következő intézkedéseket: 1. A felforgató jellegű csoportok feloszlításának érvényben tartását és vagyonuk elkobzását. 2. Jogosítsák fel a belügyminisztert, hogy az idevonatkozó törvény alapján kényszerlakhelyet jelöljön ki az agitátorok számára. 3. Jogosítsák fel az igazságügyi és nemzetvédelmi minisztereket, hogy alkalmazzanak megfelelő lépéseket a felforgató jellegű mozgalomban résztvevők ellen. A jelentést Calinescu belügyi és lamandi igazságügyi miniszterek irták alá.

Savaszi férfi

divatszövet

ujdonságok valamint
női kabátszövetek

TIRMAN

posztóáruházában Cluj, Str. Reg. Maria 26 Tel.: 17-60

Későbbre marad Valle olasz
tábornok látogatása

(BUCURESTI.) A Curentul jelentése szerint Valle tábornok, légügyi államtitkár április 27-re bejelentett látogatása későbbre marad. A tábornok csak Hitler olaszországi látogatása után fog eljönni Bucurestibe.

Huszonöt falu pusztult el
a törökországi nagy földrengésnél

(ISTAMBUL.) A közép-anatóliai földrengés sokkal nagyobb pusztítást végzett, mint kezdetben hitték. Huszonöt falu teljesen elpusztult. Mintegy 50 ezer ember hajléktalanná vált. A halálos áldozatok száma jóval meghaladja az eddiget. Az áldozatok jórészt asszonyok és gyermekek. A sebesültek száma több ezerre tehető. Óriási földterületek teljesen fönkrementek. Az anyagi kár felbecsülhetetlen. A földrengés során sok helyen forró víz tört elő a mélységből és okozott számos áldozatnál súlyos égési sebeket. A lakosság a földrengés megismétlésétől tartva még mindig rémületben él. A kormány a földrengés sújtotta vidékek lakosságának felszegélyezésére sürgős és nagy-szabású intézkedéseket tett.

— Meghívó. Blocul Economic (Gazdasági Blok) a Cluj város és környéke kereskedőinek és iparosainak érdekeit védő egyesület folyó évi május hó 8-án délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Kereskedelmi Iparkamara disztermében, Str. Marechal Foch 51. Kérjük az összes tagok megjelenését. Amennyiben a 46. paragrafus értelmében, határozatképtelen lesz a közgyűlés, rá 15 napra lesz megtartva ugyanazzal a napirenddel, tekintet nélkül, hogy a tagok száma mennyi lesz. Napirend. 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület 1937. évi működéséről. 3. Ellenőrként pénztári jelentése. 4. Vezetőség felmentése az 1937. évi működéstől. 5. Az 1938. évi költségvetés jóváhagyása. 6. A választmány egynegyed részének sorshuzás általi beválasztása. 7. Esetleges indítványok. Joan Pop, elnök. Radu Weisz, vezértitkár.

Rádió

1938. Április 24. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 8.40: Reggeli műsor. 13: Előadás és sport, hírek. 14: Előadás. 14.15: Hangverseny. 15.15: Népzene. 18: Hírek. 18.02: Petrica Motoi zenekara. 19: Román zene. 19.15: Motoi zenekara folytatja hangversenyét. 19.58: Sporthírek. 20: Előadás. 20.20: Román népdalokat énekel Alexandru Grozuta. 20.45: Hangverseny. 21.10: Előadás. 22.30: Hangverseny. 24: Hangverseny.

BUDAPEST. 10.15: 13.30: Operaház zenekara. 15: Lemezek. 16: Előadás. 16.45: Katonazene. 17.30: Előadás. 18: Rádió zenekar. 19.10: Előadás. 19.40: Hangverseny. 20: Cigányzene. 21: Sport. 21.10: Sevillai borbély, közv. Operaházból. 22.40: Hírek. 23: Hangverseny, jazz. 1.05: Hírek.

1938. Április 25. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 8.40: Reggeli műsor. 13: Előadás. 13.10: Déli zene. 14.17: Népzene. 18.02: Hangverseny. 19.05: Tandini zenekara. 20.10: Radu Botez zenekara, szólót énekel: L. Alexandrescu. 20.40: Előadás. 21.20: Boccacio az Operaházból. Szünetben sporthírek.

BUDAPEST. 7.40: Reggeli műsor. 13.45: Hírek. 14: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Előadás. 18: Zongora hangverseny. 18.30: Előadás. 19: Hangverseny. 19.30: Előadás. 20.30: Lemezek. 21.15: Zenekar. 23.15: Kávéházi zene. 24: Hírek. Jazz. 1.05: Hírek.

A francia-olasz tárgyalások
legfontosabb pontja: a Baleári-
szigetek jövődö helyzete

Német félhivatalos lap éles cikke Eckhardt Tibor ellen
A négus is részt akar venni a genfi tárgyalásokon
Messzemenő autonómiát kapnak a szudéta-németek
Súlyos helyzetbe kerültek a spanyol köztársasági
csapatok - Újabb szovje-ország bombavető repülőgé-
pek Csehszlovákiában

(BERLIN.) A félhivatalos Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz Eckhardt Tibor magyar kisgazdapárti vezetőnek legutóbbi beszédére válaszolva, amelyben

az orosz és német nyomás ellensúlyozására a kis-államok összefogását ajánlotta, erőlyes hangon válaszolt. A lap szerint különösen hangzik egy magyar politikai szájából az orosz és német nyomás egymásmellé állítása. Senkinek sincs joga arra, hogy rágalmazza Németország tiszta szándékait, mert Németország tiszteletben tartja minden nép létjogát.

Anglia nem ad kölcsönt Franciaországnak

(PÁRIS.) Az angol pénzpiacon általában igen kedvezőtlenül fogadják azt a tervet, hogy

Franciaország Angliában hadfelszerelési kölcsönt akar felvenni. Pénzügyi és sajtó körökben egyöntetűen az a vélemény, hogy egy ilyen kísérletnek egyáltalában nem lenne sikere.

Ezzel magyarázzák, hogy párisi körökből nyilatkozatot adtak ki, amely szerint Franciaország hadfelszerelési kölcsönét a belföldi piacon akarja elintézni.

A négus is részt vesz a Népszövetség ülésén?

(LONDON.) A beavatottak úgy tudják, hogy Anglia

az Egyesült Államokban ezer, Franciaországban hatszáz, Svájcban pedig száz bombavető repülőgépet rendelt.

Angliában egyébként élénk feltűnést keltett a hír, hogy a május 9-én kezdődő népszövetségi ülésen

a volt négus is részt akarna venni megbízottjával, miután ott Abesszinia anexiójának elismeréséről lenne szó.

Anglia álláspontját azonban ez semmi-lyen sem fogja befolyásolni, amiként kétséges az is, hogy a négus képviselőjének a népszövetségi ülésen való megjelenését engedélyezik-e?

A Baleárok kérdése

A londoni külügyminisztérium egyébként most minden figyelmét a meginduló olasz-francia tárgyalásoknak szenteli és e tárgyalások súlypontjában a Baleári-szigetek kérdése fog állani, mert a francia vélemény az, hogy e szigetek fölötti idegen ellenőrzés megbontása a nemzetközi egyensúlyt a Földközi tenger nyugati részében.

Olaszország e szigeteket nem vette ugyan birtokba, de francia részről attól tartanak, hogy

az olaszok e fontos területet bármikor felhasználhatják harcászati célokra.

Anglia további figyelme a Palesztinakerdés felé irányul, ahova újabb öttagú angol bizottság utazott a felosz-

tási terv megvalósítási módjainak tanulmányozására Londonban egyébként hivatalos helyen még nem nyert megerősítést Ciano gróf londoni útja.

Balti külügyminiszterek tanácskozása

(RIGA.) A Balti-államok külügyminisztereinek nagyfontosságú újabb tanácskozását május 19-én tartják meg.

Svájc beadványa a Népszövetséghez

(GENF.) A Népszövetséghez hivatalosan megérkezett a genfi szövetségi tanács beadványa, amelyben kéri, hogy a május 9-iki népszövetségi ülésen tűzzék napirendre Svájc teljes semlegeségének kimondását.

A szudéta-németek jövődö helyzete

(LONDON.) A Daily Herald szerint a csehszlovák kormány a szudéta-németeknek

a közoktatásban önkormányzatot készülni adni és Csehszlovákiában a német nyelvet is hivatalos nyelvé teszik.

A németek arányszámuknak megfelelően képviselőket kapnak a minisztériumokban, az összes hivatalokban és a közigazgatás minden ágazatában. A németlakta területek pénzügyi és szociális támogatásban részesülnek, megszűntetik közöttük az elcseszesítési mozgalmakat és a tervbe vett reformok végrehajtására külön hivatalt létesítenek.

Prága és Róma kapcsolatai

(PRÁGA.) A lapok a csehszlovák légügyi megalapításának 20-ik évfordulója alkalmából megleghangu cikkekben ünneplik Olaszországot. Kijelentik, hogy Csehszlovákia nemzeti törekvésének megvalósulásánál mindig igen nagy segítséget kapott Olaszországtól és a két ország kapcsolatai a lehető legkedvezőbbek.

Nagy csata készül a Távolkeleten

(HANKEU.) A kínai főparancsnokság a Lingyi körzetben nagy csapatösszevonásokat végez, hasonlóképpen a japánok is. A legközelebbi napokban itt nagyszabású csata kialakulása várható.

Köztársasági csapatok veszedelme

(PÁRIS.) A nemzetiek előnyomulása a spanyol területen tovább tart. Tortosa környékén egy nagy köztársasági csapatot a bekerítés veszedelme fenyeget. Egy másik részen tegnap a nemzetközi dandár 1500 embere önként megadta magát. A francia határ mentén a nemzetiek repülői több köztársasági kézen levő községet erősen bombáztak. Saragosai híradás szerint a nemzetiek birtokába vett területeken rengeteg lemeszárolt embert találtak, különösen az intelligencia köréből. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy Lebrun francia államfő tegnap fogadta a köztársasági Spanyolország új párisi követét, aki átadta megbízólevelét, hangsúlyozva, hogy a két országot a gondolatok kö-

rössége és az érdekek összhangja kapcsolja össze. Lebrun elnök válaszában a spanyol nép bátorságáról és büszkeségéről emlékezett meg, továbbá Franciaország változatlan rokonszenvével a vitéz Spanyolország iránt.

Újabb angol tiltakozás Mexikóban (MEXIKÓ.) Az angol kormány a külföldiek kezén levő kőolajtelepek kizsájtítása ügyében újabb erőlyes tiltakozó jegyzéket nyújtott át a mexikói kormánynak.

Richtshofen emlékünnepe

(BERLIN.) Tegnap nagyarányú emlékünnepeket voltak a világháború végén elpusztult Richtshofen báró emlékeztére, akit közel száz ellenséges repülőgép lelövése után 20 évvel ezelőtt egy kanadai pilóta lőtt le heves légi-harc után.

Itália légi hadereje

(BERLIN.) Az Angrief jelentése szerint, Olaszország légi hadereje óriási arányban megnövekedett. Amíg a fasismus uralomra kerülésekor Olaszország csak 60 repülőgéppel rendelkezett, ma több, mint 4000 katonai repülőgéppel rendelkezik.

Szovjet hadirepülőgépek Csehszlovákiában

(VARSÓ.) A lengyel lapok jelentése szerint az utóbbi hetekben több, mint 200 orosz bombavető repülőgép érkezett Csehszlovákiába.

— Palesztinában meggyilkoltak két angol katonát. Haifából jelentik: Jenin mellett arab bandák meggyilkoltak két viz után kutató angol katonát. Egyéb terrorcselekmények: a táviró és távbeszélő vezetékek, kőolaj-vezetékek elvágása, telepek megtámadása, zsidó üzletek elleni támadás is több helyen fordult elő.

— Kettős szerelmi dráma Focsani mellett. Focsaniból jelentik: A közel Odobestiben kettős szerelmi dráma játszódott le. Ionita Petre 25 éves fiatalember szerelmi féltékenységből a nyílt uccán háromszor reálított a lányra, majd főbe lőtte magát. A leány nyomorban meghalt, a fiatalembert haldokolva vitték kórházba.

— Adózás bélyeg alakjában. A pénzügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy több adónemet, amelyet eddig készpénzben kellett befizetni, a jövőben bélyeg alakjában fogja az adózókkal lerovtatni.

— 1000 lejes adómentes minimum. Ismeretes, hogy a háztartási alkalmazottak illetményei az új adótörvény értelmében szintén fizetési adó alá esnek, minthogy az adómentes létminimumot április 1-étől megszüntették. A pénzügyminisztérium azonban most új körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, mely szerint a munkások (lucratori manuali) akikhez hozzászámítják a háztartási alkalmazottakat is, amennyiben havonta 3000 lejt meg nem haladó fizetést kapnak, 1000 lej a fizetésből adómentes. Az új rendelkezés következtében a cselédek legnagyobb része mentesül a fizetési adó lerovása alól.

— Öngyilkos akart lenni: kivágta a nyelvét. Szevedről jelentik: Érdekes öngyilkossági esetet jelentettek a szegedi rendőrségnek. Bozók Józsefné, 54 éves sándorfalvi asszony, aki sokat betegeskedett, efeletti elkeseredésében a lakásán kenyérvágó késsel leszelte nyelvét. A vér hatalmas sugárban ömlött Bozók Józsefné szájából, aki eszméletlenül esett össze. A mentők kórházba vitték, ahol a levágott nyelvet összekapcsolták. Bozók Józsefné állapota azonban reménytelen.

Adómérséklést kapnak a jelzálogos adósok

Május 15.-éig kell vallomást tenni a kedvezmény elnyeréséről

(CLUJ.) Az egyenesadóról szóló törvény bizonyos adómérséklést biztosít az adófizetőknek abban az esetben, ha jelzálogos adósságuk van.

Adómérséklésre csak azok tarthatnak igényt, akik május 15.-éig bezárolag írásbeli vallomást nyújtanak be az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz jelzálogadósságukról,

tehát akiknek az ingatlanra betáblázott tartozásuk van. A vallomáshoz csatolni kell egy telekkönyvi másolatot az ingatlanról, valamint bizonylatot a banktól, vagy magánostól az adósság összegéről, feltüntetve az 1937. április 1.-étől 1938. április 1.-éig fizetett kamat összegét is.

Az adómérséklés elnyerésére azon-

ban nem okvetlenül kell a kamat kifizetését igazolni.

Fontos csak az, hogy az adósnak kamattartozása legyen. A kamat összegét ugyanis levonják az adó alá eső lakberértékből és ennek alapján vetik ki az adót.

Nagyon fontos tehát, hogy minden ingatlantulajdonos, akinek betáblázott adóssága van, a fenti határidőig kerje a pénzügyigazgatóságtól az adómérséklés jogának érvényesítését. Amennyiben ezt elmulasztaná, elveszti jogát a jelentős adókedvezményre.

Ebben a tárgyban készséggel áll rendelkezésre az ingatlantulajdonosoknak a Házulajdonosok Szövetsége (Piața Unirii 11.)

Huszonnégymillió lej kártérítést igényelnek a kéményseprőmesterek koncessziójuk megvonása miatt

(CLUJ.) A város vezetősége a közüzem törvény rendelkezései alapján tegnap átvette a kéményseprőipar intézését.

A kéményseprőipar közszolgáltatásával kapcsolatban a koncesszióval rendelkező kéményseprőmesterek képviselőiben Metes Péter dr., Moldovan Valer dr., Muntean Ioan dr., Kovács dr. és Plăianu dr. ügyvédek emlékiratot terjesztettek. Filipescu Richard dr. polgármester elé, amelyben bejelentették, hogy

összesen 24 millió lej kártérítést igényelnek a várostól a szerzett jogok

megvonása miatt.

Filipescu polgármester elutasította a kérést azzal a megokolással, hogy a kéményseprőipar gyakorlásáról a közüzem törvény rendelkezik. Közölte egyben, hogy a kéményseprőmestereket feltétel nélkül felveszi városi alkalmazásba, ha munkára jelentkeznek.

Ugy értesülünk, hogy a kéményseprőmesterek nagy része nem fogadja el a polgármester felhívását: nem szegődnek városi szolgálatba, ellenben pert indítanak a város ellen jogaik érvényesítése céljából.

Kinek van joga kitermelni a községi legelővé minősített területről a fát?

Érdekes közigazgatási per Toplița község előljárósa és az erdőtulajdonos között

(CLUJ.) Az a törvény, amely a lakosság tűzifa- és épületfűtőanyagának biztosításáról rendelkezik, többek között jogot ad arra is, hogy a kitermelt területet községi legelőnek használják fel, a kitermelőnek azonban továbbra is biztosítja azt a jogát, hogy a községi legelővé átminősített területen a talajt és az általa kincseit is kihasználja. Ennek a törvénynek az alapján Toplița község előljárósa az 1927. évben kisajátította a Valea Mernezeului nevű erdős területet, amely a reghini falpari vállalat tulajdona volt, értéke pedig körülbelül félmillió lej.

Az elmúlt évben a kisajátított erdőség volt tulajdonosa, illetve Valer Tusa nevű engedélyese kérést intézett Toplița előljáróságához, amelyben bejelentette, hogy a kérdéses területet szerzett joga alapján ő óhajtja kitermelni Toplița időközi bizottsága elutasította a kérést, arra való hivatkozással, hogy az erdőség kitermelése a kisajátítás előtti időpontban történt.

A kérdéses területen jelenleg található fák a kisajátítás után nőttek és így azok valamint az erdőség kitermelésének joga Toplița községet illeti. Valer Tusa, az időközi bizottság határozata ellen közigazgatási pert indított a cluj-i közigazgatási bizottságnál, amely Clemente

Petrovan elnökletével most megtartott tárgyaláson utasította Toplița község előljáróságát, hogy

okiratokkal bizonyítsa a kérdéses erdőterületre vonatkozó jogát

és az okiratok beszerzésére határidőt adva, az új tárgyalást május 25.-ére tűzte ki. A közigazgatási bíróság döntése elé nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak a perben álló felek, hanem jogász-körökben is, mert a hozandó ítélet elvi jelentőségű lesz az összes hasonló esetekre.

Idegés gyomorban

gyomorgörcsök, görcsös állapot, hányinger, emésztéshibák eredő ideges fejfájás és álmatlanság eseteiben a világhírű amerikai Gastro D.-vel egy a belföldi, mint a bécsi, berlini stb. klinikákon hosszabb kísérletezés után a legjobb eredményeket érték el.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, C. Victoriei 124.

Tartsa fenn az érintkezést barátaival a telefon révén

A HUSVÉTI ÜNNEPEK

alkalmával is a legjobb eszköz az ÉRINTKEZÉSRE A TELEFON

A kik kedvesek Önnek, társai és üzlet barátai számára semmi sem öröndetesebb, mintha hallják hangját, amint husvét-i jókívánságait tolmácsolja.

Minden távolság dacára, amely Önöket egymástól szétválasztja, a telefon a legalkalmasabb eszköz, hogy közvetlen érintkezésbe kerüljön velük.

A helyközi és nemzetközi beszélgetések díj-szabása mindenkinek lehetővé teszi ezt.

Societate Anonimă Română de Telefoane

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási és vizumkedvezménye már életbelépett

Budapestről jelentik: A magyar főváros teljesen felkészülve várja az idei Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóit. Ezúttal is sokszereplő vendég érkezésére lehet számítani, hiszen minden akadály nélkül és jelentős kedvezményekkel lehet most is Magyarországra utazni és az is bizonyos, hogy

mindenki az igényének megfelelő szálláshoz juthat,

mert Budapest már régen felkészült arra, hogy annyi vendéget szállodákban, panziókban, vagy magánlakások megfelelő uriszobáiban kényelmesen helyezhessen el. Persze arról is erélyes gondoskodás történt, hogy senki se használhassa fel az alkalmat drágításra és így

az olcsóság is megmarad.

A vásár látogatói a vizumot utólag, Budapestben szerezhetik meg, személyenként 250 P arany pengőért. A vizum egy hónapig érvényes.

Romániában az Európa utazási és menetjegyiroda, valamint a Wagons-Lits Cook Társaság minden fiókjátéza árusítja már a kedvezmények igénybevételére jogosító vásárgazdálványokat. Az utazási kedvezmény a CFR vonalaira a visszautazásnál 50 százalékos (a gyors-

vonati pótlék megfizetendő), a magyar vasutakon pedig úgy oda, mint vissza, 50 százalékos. Odautazni április 19.-től május 9.-ig, visszautazni április 29.-től május 19.-ig lehet. A vásár április 29.-én nyílik és május 9.-én zárul.

— Öslényekhez menekült házastárs felesége elől. A bridgeporti (Connecticut állam) törvényszék „tűrhetetlen házastársi kegyetlenség” címén helyt adott dr. Simpson György tanár, ismert amerikai antropológus válokeresetének. Dr. Simpson, akit Amerikában a „megfélemlített férj” néven ismernek, előadta, hogy londoni küldetése idején éjszaka-ként a British Museum öslénytani osztályára menekült házastárs felesége elől, aki csecsemőruhák mosására kényszerítette és azt követelte tőle, hogy kérjen hatósági engedélyt termékletlenítési műtét végzéséhez önmagán. Quinlan bíró megállapította, hogy Simpsonné kétségkívül elviselhetetlenül erélyes volt férjével, de nem találta bebizonyítottatnak a férj által emelt hűtlenségi vádat és havi 20 ezer lejnyi tartásdíjat ítélte meg a feleségének.

A legszebb ünnepi ajándék a csodás rendezésű husvét-i műsora: **Select-Mozgó**

A zendai fogoly

Anthony Hope közismert regényének filmváltozata, főszt.: **Ronald Colmann, Madeline Carol, M. Astor**

Mindenkinek látni kell a szezon legszebb műsorát.

Szinház

Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap d. u. 3: Pacsirta. (Olcsó hely-
árral.)

Vasárnap d. u. 6: Julia. (Tizenhatszoros.)
Vasárnap este: Kék nefelejt. (Harmad-
szor.)

Hétfő d. u. 3: Háy János. (Kodály Zol-
tán vidám daljátékának első olcsó
helyáras előadása.)

Hétfő d. u. 6: Julia. (Tizenkilencedszer.)
Hétfő este 9: Kék nefelejt. (Negyedszer.)
Kedd d. u. 3: Sonja. (Első olcsó helyáras
előadás.)

Kedd d. u. 6: Kék nefelejt. (Ötödször.)
Kedd este 9: Marica grófnő. (Kálmán Im-
re nagyoperettjének felújítása, telje-
sen új betanulásban és szereposztás-
ban. Rendező: Gróf László. Vezényel:
Stefanidesz József. Főszereplők: Soly-
mosán Magda, Miklóssy Margit, Falu-
végi Gizella, Porti Mimi, Jenői János,
Tompai Sándor, Fülöp Sándor, Csóka
József stb.)

Szerda: Nincs előadás.
Csütörtök fél 9: Déligyümölcs. (André
Birnabeau világhírű vígjátéka. Beness
Ilona, Fényes Alice, Mária Éva, Pál
Magda, Kovács György, Mészáros Bé-
la, Lantos Béla, Tóth Elek, Deésy Jenő,
Szabados Árpád, Perényi János, Gu-
lácsy Albert stb. a főszerepekben. Pre-
mier bérlet 37. szám.)

Péntek fél 9: Déligyümölcs. (Rendes bér-
let 37. szám.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek IV. 22: Szünet.
Vasárnap, IV. 24, este: Vigözvegy.
Hétfő, IV. 25: Bocaccio.
Kedd, IV. 26: Denevér. (Matiné.)
Szerda, IV. 27: Hugenották.

Mozi

ROYAL MOZGÓ: Csütörtök, péntek, szom-
bat nincs előadás. Vasárnap: Mad-
moiselle Docteur. Fősz.: Pierre Blan-
char és Dita Parlo.

MUNKÁS MOZGÓ: Április 24—27-ig ha-
talmos két műsor: I. Ben-Hur. Telje-
sen új átdolgozásban. Monumentális
dráma. Fősz.: Ramon Novarro. — II.
Nem megyek az esküvőmre. Szalon
vígjáték. Fősz.: Jean Crawford, Brian
Aherne. — III. Híradó és színes Miki
Maus.

JAPITOL MOZGÓ: Csütörtök, péntek és
szombaton nincs előadás. Hivatalos
szünet. Vasárnap premier. A filmek
koronája. Charles Boyer széduletes
alakítása: A méreg. Henry Bernstein
remekműve filmen.

EDISON MOZGÓ: Vasárnap: Jean Kie-
pura és a Halálhajó.

SELECT MOZGÓ: Csütörtök, péntek és
szombaton előadások szünetelnek. Va-
sárnap, hétfő, kedd, szerda: A zendai
fogoly. Főszerepekben: Ronald Col-
mann, Madeleine Carrol, Mary Astor.

URÁNIA MOZGÓ: Csütörtök, péntek és
szombaton az előadások szünetelnek.
Vasárnap, hétfő, kedd, szerda: A
gangszer bosszuja. Főszerepekben:
Margaret Lindsay, Pat O'Brien. Műso-
ron kívül hangos híradó és nagyszerű
színes pótkép.

Eljárást indítottak több
iparos és kereskedő ellen
a záróra be nem tartása
miatt

(CLUJ.) A helyi munkaügyi felügye-
léség már több esetben értesítést ka-
pott arra vonatkozólag, hogy több ipa-
ros és kereskedő nem tartja be a tör-
vény által előírt zárórákat és azon tul-
is dolgoztatják alkalmazottjaikat. A
napokban a munkaügyi felügyelés em-
berrel szigorú razzia tartottak több he-
lyi műhelyben és üzletben, amely alka-
lommal hét üzlethelyiségben és műhely-
ben vettek fel jegyzőkönyvet a kihágást
elkövetők ellen és megindították velük
szemben az eljárást, aminek valószínű
eredménye az lesz, hogy az érdekelt-
nek súlyos pénzbírságokat kell fizetniük
a törvény áthágása miatt.

Sport

Revánsra készül a Victoria a Kispest
ellen

(CLUJ.) Nagy érdeklődés nyilvánul
meg városunkban a Hungária-verő Kis-
pest vasárnapi vendégjátéka iránt. A kis-
pestiek szombaton reggel érkeznek Cluj-
ra. A város sportkörüli ez alkalomra ün-
nepélyes fogadtatást készítenek elő.

A Victoria nagy előkészületeket tett a
mérkőzésre és minden igyekevése arra
irányul, hogy
revánsot vegyen a kispestieknek a két
év előtti 5:1 arányú vereségért.

A két csapat a következő összeállításban

játszik:

Kispest: Kósa — Olajkár I., Onódi —
Monostori, dr. Varga, Vig — Kincses,
Olajkár II., Nemes, Déri, Serényi.

Victoria: Bosneac — Cociuban I., Fele-
can I. — Chendrea, Pál, Nistor — Pop
IV., Szántay, Pop III., Felecan II., Cornea.

A délután fél 5 órakor kezdődő mér-
kőzésen egy-egy félidőt Munteanu I. és
Cociuban II. is játszanak, akik most épül-
tek fel sérüléseikből.

Charles Boyer kiténtették!

Párisból jelentik, hogy a legnagyobb művészeti díjat, amelyet min-
den öt évben egyszer osztanak ki, az idén

Charles Boyer

nyerte el, azért a művészi teljesítményért, amelyet

A MÉREG

című filmben produkált. Ez a film vasárnapról a Capitol mozgó-
ban fogja diadalutját megkezdeni.

Vasárnap és hétfőn:

Ardeal és Banat tornászbajnokságai
Clujon

(CLUJ.) A román husvéti ünnepek sport
műsora újabb, igen jelentős és nagyszabá-
su attrakcióval bővült. Vasárnap és hét-
főn, mindkét nap 5 órai kezdettel rendezi
meg ugyanis a kerületi tornász-szövetség
Ardeal és Banat férfi és női tornászbajnok-
ságait az UEC tornatermében, melyek egy-
ben válogatóversenyek is lesznek a prágai
világbajnokságokra és a helsinki nemzet-
közi versenyekre. A bajnoki küzdelmekre
eddig Cluj, Resița, Oradea, Arad, Braszov,
Sibiu, Târgumures, Aiud, Alba-Iulia leg-
jobb férfi- és hölgytornászai neveztek be
és így a bajnoki versenyeken valóban
együtt lesz tornászsportunk színe-virága.

Három fronton harcol vasárnap a ma-
gyar labdarugás. A nagy válogatott Bécs-
ben játszik az osztrák fővárosi legénység-
vel, a B-csapat Budapesten méri össze
erejét Bécs válogatottjával, a csikók vi-
szont Bucurestiben játszanak.

A nemzetközi labdarugó szövetség fel-
szólította az USA szövetségi vezetőségét,
hogy vonja vissza a labdarugóvilágba-
jokságon való részvételtől történt lemondá-
sát.

Románia is indul a cseh vívószövetség
rendezésében május 16—27-én, Pöstyén-
ben lebonyolításra kerülő vívóvilágbajnok-
ságokon, amelyre eddig 13 nemzet nevezett
300 versenyzővel.

Oradeán játszik a román husvét két
napján a budapesti Elektromos labdarugó
csapata. Elléfele a NAC és a Crisana
együttese lesz.

Hitler birodalmi kancellár jelenlété-
ben mutatták be Berlinben az 1936. évi
berlini olimpiai eseményeiről készült fil-
met. A film bevezető része az Akropolis
bemutatójával kezdődik, majd végig ki-
séri az olimpiai fátylavívó stafétát Olim-
piából hét országon keresztül Berlinig,
bemutatja az olimpiai játékokon résztvevő
15 nemzet bevonulását a stadionba. Külö-
nösen érdekesek az atlétikai számok, ame-
lyeket lassítva is bemutattak. A film nagy
sikert aratott.

Vasárnap kerül eldöntésre a magyar
kardbajnokság a budapesti Műgyetem
aulájában.

5:2 (3:1) arányban győzött a magyar
csikók ellen készülő fővárosi válogatott
Bucuresti ifjúsági válogatottja felett. A
„nagyok” góljait Moldoveanu (2), Auer
(2) és Barátky lőtték.

FELFÜGGESZTETTÉK AZ UNIVER-
SITATEA MŰKÖDÉSI JOGÁT. A nemzeti
bajnokság intéző-bizottsága tegnap esti
ülésén május 2-iki hatállyal felfüggesz-
tették az Universitatea működési jogát,
mert nem fizette ki a Crisana részesedését
cluj-i mérkőzése után. Hasonlóképpen fel-
függesztették a targumuresi Muresul és a
brasovi ACFR csapatát is.

Vasárnap délelőtt a bajnokság egész
„mezőnyének” részvételével 10 órai kez-
dettel a Davila-színházban nagyszabású
sportünnepséget rendez a kerület vezető-
sége.

Az ünnepségek előkészítését a kerület
elnöksége élén Iliesiu igazgatóval nagy
gonddal végzi és azoknak sikere máris biz-
tosítottak látszik.

Hétfőn délelőtt az UEC termeiben egyéb
kint a kerületi ezévi tisztújító közgyűlést
is megtartja.

Nyolcvanharmadik mérkőzését játsza
vasárnap Bécsben a magyar válogatott az
osztrákokkal. A vasárnapi mérkőzésen a
cím megváltozik: magyar-osztrák he-
lyett: Budapest—Bécs városközi viadal
lesz. A jelleg, a 36 éves hagyomány azon-
ban ugyanaz marad. Az eddigi 82 mérkő-
zés gólaránya 183:174 a magyarok javára.
SCHMELING KIÜTÉSSEL GYŐZÖTT
DUDÁS ELLEN! Hamburgból jelentik: A
Joe Louis elleni világbajnoki mérkőzésére
készülő Schmeling tegnap a magyar szár-
mazású Steve Dudással mérkőzött meg. A
német bajnok kilencmenetes küzdelem
után kiütéssel győzött Dudás ellen.

Ausztria kilépett a tenisz Közép-európai
Kupából. Helyébe valószínűleg Németor-
szágot veszik fel.

Milánóban szerepelnek a magyar uszók.
Első szereplésük alkalmával Lengyel a 100
méteres hátúszásban 1 p 13.8 mp-el győ-
zött az olasz Costa ellen.

Vienna (Bécs)—ankarai válogatott 5:0
(2:0). A török portyán lévő bécsiek Anka-
rában fölényes játékkal győztek.

Magyar-osztrák — világrekord! A nem-
zetközi labdarugó szövetség évkönyve
szerint a válogatott mérkőzések sorában
az osztrák—magyar találkozó tartja a vi-
lágrekordot: eddig 83-szor találkozott a
két ország legénysége, Anglia és Skócia
64-szer, Skócia és Wales 57-szer, Belgium
és Hollandia 56-szor mérkőzött egymással.

Középiskolák nem lehet profi. A Magyar
Labdarugó Szövetség szigorú rendelkezést
küldött a profi futballegyetekhez, amely-
ben tiltotta a középiskolák játékosok
szerepeltetését.

Nem a Hungáriával, hanem a magyar
válogatott csapattal játszik május 15-én
Budapesten a Wolverhampton Wanderers.
A magyar csapatnak ez lesz az első ko-
moly erőpróbája a világbajnokság előtt.

Négy mérkőzés az északi C-ligában az
ortodox husvét ünnepeken: Clujon: UEC
—Ariesul, bíró: Muresan, Satumaren;
Barkochba—Elektrica, bíró: dr. Mesarosiu,
Bistritán: SS Bistrita—KAC, bíró: Bern-
stein, Clujon: CFR—Sodronyipar, bíró:
Raab.

Kenyer anépnék!

Uj kenyérsütőde nyílt a Str. Li-
vezii 2 alatt, ahol a híres Konstan-
tinovici Demeter-féle komlós
kenyér (naponta 2x friss sütés) és
a belgrádi házikenyér készül. Bár-
milyen privát sütés, tésztabetetés,
minden reggel 8 órakor. Kalács-
tész szombaton minden órában. Szi-
ves pártfogást kér Konstantinovici
Demeter.

Budapest—Bécs válogatott mérkőzés a
rádióban. A budapesti rádió vasárnap dél-
után időszámításunk szerint 6.30 órai kez-
dettel helyszíni közvetítést ad a bécsi
stadionból a Budapest—Bécs városközi
labdarugómérkőzésről.

Vasárnap játszik le Prágában a második
csehszlovák—bolgár világbajnoki selejtezőt.
Az első mérkőzést Szófiában 1:0 arányban
a csehek nyerték. Erősen kétséges, hogy a
bolgárok behozzák a csehek fölélményét
Prágában. Így bizonyosra vehető a csehek
továbbjutása.

Közvetíti a rádió a román válogatott
világbajnoki mérkőzéseit is. A bucaresti
rádió igazgatósága a labdarugószövetség-
gel egyetértőleg elhatározta, hogy helyszíni
közvetítést ad a román válogatott labda-
rugócsapat világbajnoki mérkőzéseiről.

Jurisztika

() Az Aurora turisták vasárnap és hét-
főn kétnapos kirándulást rendeznek Stăna-
de Vale-ra és a mezlati barlanghoz. Indu-
lás vasárnap reggel 5 órakor és pedig Va-
lea Iadului-ig fedett autókamionnal, to-
vább iparvasúttal. Jelentkezni péntek déli,
lehet a cukrászdában, Str. Jorga 5.

Turista hírek. A múlt héten tartotta
a „Gyopár” turista egyesület évi rende-
közgyűlést, melyen beszámoltak a múlt-
évi működésükről, valamint az egyesületet
szervezték újra. A közgyűlés egyhangúlag
a következő vezetőséget választotta meg
dr. Bratu Dumitru (Cluj), dr. Ilariu Micu
(Bucuresti). Tiszteletbeli elnökök: Oros-
Endre, Székely József, Máthé Lajos, Pi-
kety Árpád. Elnökök újra Kacsó Tivadar
örökös diszelnököt választották meg, al-
elnök Krusinsky Károly, főtitkár Baka
József, segédtitkár és szertáros Szakolczy
Mihály, pénztáros Pápay Zoltán, jegyző
Papay Gizike, ellenőrök Pájástean Nico-
lae, Kertész Árpád. Fegyelmi bizottsági
elnök Papp László, tagjai Hosszu Teodor
Milonean Gheorghe. Választmányi tagok
Kardos József, Pál G. Borza, E. Anger, I.
Hossu Teodorné, Györke M., Dezső József,
Anger Ferenc, Tóth Béla, Kis J., Kassay
Károly és Szakács P. Póttagok Bálint Sán-
dor, Muróc Ilus, Békfalvy Sándor, Tóth
Anuska. Az egyesület rendezett 22 na-
gyobb turát Transylvania különböző he-
lyeire és 12 környéki gyalogturát, melyek-
en résztvevő mintegy 800 személy, nők és
férfiak. Menedékhelyi látogatók száma
mintegy 10000 ember volt Fagettin. Ren-
deztek 2 zászlócsertét a helyi és Simleu
Sylvaniei Kolping egyetlet, továbbá a
Gulyás-napot az Acélhang fuvózenekará-
nak részvételével több mint 500 személy-
lyel. Rendeztek 2 vetített képes előadás
Csontbarlangok és Bihar címén, számo-
résztvevővel. A téli sí szezonban előfor-
dult 13 könnyű, 1 súlyos sebesülés, melyek-
elsősegélyben a menedékháznál létesített
állandó orvosi inspekció részesített. Gyó-
pár turista egyesület vezetősége az egye-
sület helyiségét áthelyezte május 1-jei dá-
tummal Spiscop Nic. Ivan 27. szám alá
Kacsó Tivadar elnök házába.

Jársaság

() A bucaresti magyar majális iránt,
amelyet május hó 8-án (kedvezőtlen idő
esetén 15-én) rendeznek az Andronache
erdőben, széleskörű érdeklődés nyilvánul
meg a fővárosi magyarság körében. A ma-
jális propaganda-bizottsága nagy tevé-
kenységet fejt ki aziránt, hogy a főváros
magyar társadalmát, felekezeti különbség
nélkül, testvéri találkozóra hívja és 6—8
ezer ember részére kellő ellátásról és szór-
akozásról gondoskodik. A majális tiszta
bevétele egy újabb magyar iskola és tem-
plom építésének alapját növeli. Az An-
dronache erdőbe az 1 és 11-es villamos-
sal, valamint a 42-es autóbusszal lehet
eljutni.

Harc az alkohol ellen

A társadalom sok veszedelme között jelentős szerepet foglal el az alkoholizmus. Különösen a szegényebb néposztályok között vág hatalmas rendeket a mértéktelen italfogyasztás. Sok-sok szegény család tulajdoníthatja a maga nehéz helyzetét annak, hogy a családfő valahogyan csak rabja lett ennek az átkos szenvedélynek, amely teljesen hatálmába kerítette, úgy, hogy nem tudott attól szabadulni, aminek azután csak a család vallotta kárát. A bűnügyi, erkölcsrendészeti és orvosi statisztikák idevonatkozóan számtalan szomorú esetet tudnak is felsorolni. A társadalom sok ellensége: a népbetegségek, a gyermekhalandóság, a művelődésbeli elmaradottság stb. mellett sajnálatos-szomorúan igen előkelő hely illeti meg a korlátlanmértékű szeszfogyasztást is, amely a falvak népének sorában és a városok külső negyedeinek lakói között napról-napra szedi ma is a maga rengeteg áldozatát.

Nem akarunk túlzott mértékben erkölcsbírók lenni és nem akarunk kategorikusan szembehelyezkedni mindenféle italfogyasztással. Tudjuk, hogy az alkoholelles mozgalmak legtöbb-ször kudarcra szoktak végződni. Rossz nyelvek azt is szokták mondani, hogy aki vizet prédikál, bort iszik. Őszintén szólva ebben gyakran akad is némi igazság. Aztán eszünkbe jut a multból az a történet, hogy egy ízben az alkoholizmus elleni szövetség éppen városunkban pályázatot írt ki, egy kis tanulmányra, amely tíz arany jutalmat helyezett ki-látásba annak, aki a leghatásosabb módon foglalja össze az alkoholizmus elleni érveket s mutatja ki ennek a szörnyű szenvedélynek, a testet-lelket romboló félelmetes hatását. A pályázatot azután egy cluji íróember nyerte meg, aki töretesen a város legmeggróztottabb ivója volt és a békeidőkben tekintélyes összegű pályadíj birtokában újabb, több-

örvénybe, pokolba, pusztulásba. Gátat kell tehát eléje vetni és helyes társadalomneveléssel ráeszméltetni az embereket arra, hogy csinyján és mértékkel kell bánni mindenféle alkohollal.

Egy-két pohár bor, olykori vídám poharagatás, a fehér asztal melletti, kedélyes sörözés ellen, senkinek sem lehet gancoskodó ellenvetése vagy erkölcs-bíráskodó fölös papolása. De a nap-nap utáni korcsmázás, a családi élet nyugalmanak a szeszámorban való feldulása, az ital okozta súlyos társadalmi bűnök a falvak elrészegedése, az úgynevezett „Lumpenproletariat” elszaporodása elleni harc igenis egyetemes társadalmi kötelesség.

Ezért csak helyeselni lehet azt a kormányintézkedést, amely egykilométeres körzetben megszünteti a gyárak és gyárüzemek közelében a szeszital kimerőket. Régebben volt érvényben olyan rendelkezés is, amely szerint a templomok iskolák, közművelődési intézmények stb. közelségében nem engedélyezte a korcsmák, vendéglők stb. működését. Nem tudjuk, hogy ez a rendelet, most

Hét év után ismerte be a munkás a lopást, amelyért ártatlanul kétévi fogházbüntetésre ítélték a kórház-gondnokot

(ARAD.) A közeli Paulisi községben lakó Theodor Crisan Galusca munkás megjelent a községi csendőrségen és bejelentette, hogy az 1931 évi december 31-én ő lopta el az aradi gyermekkórházból azt a 70 ezer lejt, amelynek ellopásával annakidején a kórház gondnokát gyanúsították és akit ezért a lopásért 2 évi jogerős fogházbüntetésre el is ítélték. A gondnok ártatlansága tudatában perurafelvételt kért, amely jelenleg van folyamatban. A munkás beismerő vallomása nagy mértékben megkönnyíti az ártatlanul gyanúsított kórházgond-

nok helyzetét, akit mentesíteni fognak a tévesen kirótt kétévi fogházbüntetés alól és a tényleges tettes fog közelebbről felelni a bíróság előtt a kórházi lopásért.

— Öngyilkos falusi. Dejről jelentik: Campian Gavril lui Ioan 45 éves Vima-Marei lakos felakasztotta magát Farcas Gheorghe községbeli lakos kertjében egy fára Mire tettét észrevették, már halott volt. Egyelőre még nem tudta tisztázni a csendőrségi vizsgálat, hogy miért követte el végzetes tettét.

„PONTIAC” (General Motors Product)
„STEYR”
„CITROËN”
„Henschel Diesel”

automobilok és
camionok állandó
raktára

Tip. 1938.

Ardeali vezérképviselő:
„AUTOCONTINENTAL”

CLUJ,

Str. Memorandului 24. Telefon: 14-46.

napos, borgőzös dárídót rendezett. Ez azonban, amennyire érv az érem egyik oldala felé, ugyanugy érv az érem másik oldala felé is.

A lényeg azonban mindebből azt, hogy feltétlenül harcot kell kezdeni a korlátlan mérvű szeszfogyasztás ellen. Harcot kell kezdeni, még pedig általános és erőteljeset, hiszen a társadalom szempontjából veszélyes ut ez. Családi, nemzetvédelmi, erkölcsi, művelődési és sok más szempontból egyaránt igen nagy veszély. Az iszákos ember gyermekei legtöbbször egész életükön keresztül magukon viselik az ösöktől károsan kultivált, átkos szenvedély rettentő kihatásait. De sok más egyéb vonatkozásban is szomorú bizonyosságtételét szolgáltatják annak a bűnügyi krónika, az igazságszolgáltatás statisztikája és az orvosi esetek, hogy ez az itt csak lefelé vezet, az

Augusztus elsején néznek át először a világ legnagyobb csillagvizsgáló lencséjén

(LONDON.) Mount Wilsonból jelentik: Az ég titkainak kikutatására két-féle teleszkópot használnak. Egyszerű, a régifajta, lencsetávcső, ez közvetlenül hozza elénk a világegyetem bonyolult rejtélyeit. A világ legnagyobb e fajta távcsőve az amerikai Yerkes-csillagdáé, hossza 20, átmérője 1 méter. A másik, sokkal jobbrendszerű teleszkóp, a tükrös reflektor. Ennek nincs kimondott lencséje, hanem hatalmas, homorú tükrö vetíti le a csillagok képét. A tükrögvújtópontjában nem ember, hanem fényképezőgép dolgozik. Eddig a Mount Wilson-csillagdában volt használatban a világ legnagyobb ilvszerkezetű teleszkópja, tükrö két és félméter átmérőjű, lencséjének vastagsága 30 centiméter és súlya 4000 kiló volt.

Már ezzel a műszerrel is százmillió fényéves távolságokba lehetett látni s több, mint 1500 millió csillagot tartottak figyelés alatt általa. Százmillió fényév, ha egy földi gyorsvonat éjjelnappal százkilométeres sebességgel robog, az évek tizezreire van szüksége, míg a távolságot megteszi. A csillagászok ezzel a látótávolsággal sem elégedtek meg s mint ismeretes, nyolc esztendővel ezelőtt hozzáláttak egy új tükröreflektor megalkotásához. John A. Anderson, a kiváló tudós, vezette a munkálatokat és tavalyelőtt elkészült az új tükrölencse, melynek átmérője valami-

vel több négy méternél, súlya 40 tonna (40.000 kg.), de nyers állapotban ötven-nél is több volt. Másfél éve csiszolják s eddig 80 mázsa üvegport szedtek le róla.

Most már csak a lencse széleit kell rendbehozni és az alumíniumbevonást kell eszközölni rajta. Csiszolás után ugyanis a lencsére annak homorú oldalán vékony tükröző felületet vonnak, ami úgy történik, hogy a lencsét sűrű levegőjű terembe viszik, melyből a levegőt lassan kiszivattyúzzák s ezután elektromos kályhákban alumíniumot gözöltetnek el. Az eredmény néhány atomnyi vastag rétegből nyilvánul s lehetőfinomsággal rakódik az üveg homorú felére.

Az új teleszkóp, a hírekkel szemben, nem a Mount Wilsonon kerül felállításra, hanem a kaliforniai Palomar-csúcson, mert ennek közelében semmi-féle lakott hely nincs, levegője abszolút tiszta s a hegyek fölötti időjárás az év legnagyobb részében tökéletes látást biztosít. Ezzel szemben a Mount Wilsonon az év 188 napjában az égbolt párákkal fedett.

Legújabb elhatározás szerint az új óriási teleszkópon át augusztus elsején néznek először. Maga a készítő, Andersen csillagász, a Pluto-csillag felfedezője és az Alfa végleges helyének ki-számítója lesz ama szerencsés ember,

Vigyázat!

Csak az a tableta,

amelyen a BAYER-

kereszt van, a va-

lódí, hatásos és tel-

jesen ártalmatlan.

ASPIRIN

aki elsőnek használhatja a Blue Star-light nevű lencsét. Ujságírók előtt a következőket mondotta:

— Ha a Marsban élet van, akkor képletesen elmondhatom, hogy bekukucskálók a Marslakók házainak ablakain és megállapíthatom, mi fő a fazekukban. De látni fogom a Vénusz felszínén emelkedő hegyeket is, feltéve, hogy ennek a bolygónak örökös árafedettségen új lencsém ereje áthatol. Hogy az eddig felfedezett hatvanegy Tejuton kívül még mennyi új csillagtömeget iktathatunk, egyelőre nem is merem elkézelni. 1994-re várjuk az úgynevezett Astra-üstököszt. Még ebben az esztendőben megállapítom, merre bolyong! Mint tudják, ezidő szerint négy-öt földi rakéta vándorol a világűrben. Remélem, az új teleszkópommal, amely a Hold legnagyobb szikláit is közvetlenül elem hozza, megtalálom a rakétákat is, melyek, nézetem szerint, a Hold vonzókörében keringenek.

Halál vár két fiatal rablóra, pedig nem volt fegyverük

(LONDON.) Newyorkból jelentik: Andrew Lunse 23 éves és Rochard Delaney 25 éves legény elindultak utolsó útjukra, amikor a Sing-Sing kapuja bezáródott mögöttük Gyilkosság miatt ítélték el őket, mert megölték Frank E. Zaccor rendőrt s ezért életükkel kell fizetniük.

Zaccor rendőrt január 6-án lőtték le egy italmérésben, de nem a két banditánál volt a halálotkozó fegyver. Harmadik társuk, Thomas Kirwin, a 26 éves rablóvezér lőtte le a rendőrt, aki viszont halálos sebet ejtett Kirwin-en is. Szeretője unszolására Kirwin megnevezte két cinkostársát Lunse és Delaney személyében s a két fiút az esküdtek bűnösnek találták.

Az amerikai törvény szerint egyáltalán nem játszik szerepet, hogy az olyan rablásban, amely gyilkossággal párosul, valamennyi bűnrészes hordott-e fegyvert. Ily esetekben halál jár ki minden cinkosnak, még ha semmi része sem volt az emberélet kioltásában.

Vetési célokra akadálytalanul szállítható vasuton 14 százaléknál nagyobb víztartalmu tengeri is

(BUCURESTI.) A CFR kereskedelmi igazgatósága körrendelettel utasította az összes állomásfőnökségeket, hogy a földművelésügyi minisztérium engedélye alapján

vetési célokra az a tengeri is akadálytalanul szállítható vasuton, amelynek víztartalma meghaladja a 14 százalékot.

A rendelet a vetési célokra szolgáló tengerinek vasuton történő szállításával kapcsolatosan a szállítás akadálytalan és gyors teljesítését rendeli el. A vetőtengeri szállításához a vasut mindössze annak a vármegyei mezőgazdasági kamarának igazolványát igényli, amely kamara területéről a tengerit a vetési célokra szállítják.

— Huszonnégyévi hadifogság után újra itthon. Szergény községbe 21 évi hadifogság után most érkezett haza László József földműves, aki még 1917-ben esett fogságba. Szovjet-Oroszországban megnősült s házasságából két gyermeke született. A fia mérnök, a leánya tanítónő, de sem feleségét, sem gyermekeit nem engedték el a szovjet-orosz hatóságok. Napoca.

Május 1-re

kiadó:

SÉTATÉRI VILLÁBAN:

4 szoba, konyha teljes komforttal Str. O. Goga No. 13.

5 szoba, konyha teljes komforttal Str. O. Goga No. 7.

Továbbá:

Str. I. Maniu 4 sz. alatt egy üzlet-helyiség

Értekezni lehet a Róm. Kat. Egyházközség gazdasági hivatalában,

Piața Unirii No. 14.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 32 éves órási, ki önállóítani akarja magát. Keresi olyan hölgynek ismeretséget, kinek 60 ezer lej készpénze van. „Órási” jellegre a kiadóba. (T540)

2 ORA ALATT villanyondó-lálunk hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondó-lálás, hajvágás, manikűr. Regele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ szép ebédő, háló, goblen-kép, festmény, varrógép és más butorok. Str. Babes 19. (2245)

ELADÓ házhelyek az Andrei Muresan negyedben, esetleg bankteher átvethető. Ertekezni: Cal. Maresal Foch 60. (2247)

„AJAX” rendszerű gépkalácsot veszünk. Generator 70 KW. eladó. Atlas, Cluj, Str. Gutenberg 2. (2248)

ELKÖLTÖZÉS miatt ebédő és hálóberendezés eladó. Str. Regala 10-a, emelet. (2249)

ELADÓ kanárimadár minden színben. Str. Măcelariilor 8., I. emelet. Váradi. (2250)

ELADÓ 1 darab 4 plusz 1 lámpás amerikai, hálózati rádió és 1 fényképezőgép, lemez, 6x9. Str. Măcelariilor 8., I. em. Váradi. (2251)

Megkezdődött az olcsó

CSUKOTT, jó állapotban levő 4 hengeres Ford autó, 1934-es típusu, eladó. Str. Fabrica de Zahar 4. (2252)

ELADÓ fehér vaságy, sifon, diófa ebédő, asztalok, székek, fiókos kaszken könyvszekrény, nagy husvágólapító, tábori ágy. Str. Matia 1, emelet, Kovácsné. (2278)

HÁZBERSZERZŐDÉSEK, anyakönyvi kivonatok, egyéb nyomtatványok román kiadásban és Muresan tanár román nyelvleckék könyve Anca könyvkereskedésében kaphatók. Str. Regina Maria 43. (2255)

SZEP gyümölcsös lakóházzal olcsón eladó. Lazar, Str. Vultur 6. (T 537)

NAGY gyümölcsöskert, házzal eladó. Str. Pasteur 19. (2256)

CSEMPEFÖZÖKEMENCÉK eladók. Megtekinthetők: Str. Saguna 5., házmasternél. (2257)

EPITTETŐK! 22-es és 32-es vasgerendák 6.60 hosszúságban olcsón eladók. Rozman, Piața Abator. (V 2258)

ELADÓ egy szoba konyha speiz veranda és egy nagy gyümölcsös kert olcsó áron. Str. Sft. Gheorghe 15. (2266)

EGY mély gyerekocsi eladó. Str. V. Lucaci 32. (2270)

LODEN kabát fiúnak olcsón eladó. Str. Baba Novac 1, földszint 2. (2271)

ELADÓ valódi Leghorn faj 3 tyúk, egy kakas. Str. Vasile Lupu 58. (2272)

ELADÓ egy ebédőberendezés elutazás miatt. Cal. Reg. Ferdinand 69, ajtó 4. 2273

ÓCSKA ajtó, ablak eladó. Str. Vrabilor No. 15. (2274)

MOTORKERÉKPÁR 500-as oldalocsival vagy külön eladó. Berei, Marianum. (2275)

MODERN fekete háló, 4 sodrony, divány zongoraszék, ruhafűző üst, egyéb butorok edények eladók. Str. Juliu Maniu 18, ajtó 3. (2276)

BEVEZETETT fűszerüzlet és korcsma-helyiség betegség miatt azonnal átadók. Cim a kiadóban. (2279)

PLYMOUTH, Chrysler diferencial-tengelek kaphatók. Calea Traian 9-a. (2282)

EGY nagy Filodendron eladó. Str. Siminici 12. (2283)

BÜSENDÖRFER zongora eladó 13.000 lejért. Str. Cicio Pop 109, az udvarban. (P8412)

KERESEK megvételre sürgősen egy 3x 2.5 m. szolid vaskaput, fürdő kádakat, Spitalul Militar, Cluj. (P8413)

KITENYÉSZTETT fajgálambok (angol golyvák és vetők) eladók, páronként vagy összesen. Cluj, Str. Manasturului 18. sörházon túl. (P8414)

ELADÓ modern konyhaberendezés, kombinált festett szekrény, 2 sezlón, kecsk asztal, székek, íróasztal, modern csillár, stb., elköltözés miatt. Piața Carolina No. 3 bal. 1. (P8420)

KÉTSZOBÁS komfortos modern földszintes lakás május 1-re kiadó. Ugyanott üvegfal és üvegstelázi eladó. C. Regele Ferdinand 132. (2268)

ELADÓ 4 díofa modern fotel, hat szék, kerti karosszék, ovális kihúzó asztal. Str. Avram Iancu 7. (P8423)

ELADÓ 40 vászonkötés külföldi klasszikusokból álló könyvsorozat. Str. Kogălniceanu 23, Hegyelyinél. (P8424)

SZÉPEN éneklő kanári párok olcsón eladók. Str. Fantanelei 15, vagy Str. Regina Maria 24, asztalosműhely. (P8426)

FORD-Cabriolet eladó 4 henger leeresztető, 2 ülés elől, kettő roadsterben. Érdeklődni telefonon: 10-07. (P8421)

ELKÖLTÖZÉS miatt olcsón eladó tükör, mosdó, asztal, stb. butorok. Str. Berthelot No. 11-a, emelet. (2285)

ELADÓ vajszerű hálóberendezés Piața Gh. Sion 2, emelet, ajtó 10. (2289)

ELADÓ egy jókarban levő 2 kerekű taliga. Megtekinthető Str. Bratianu 6. 2288

OLCSÓN eladó a Str. Negru Voda 10 sz. ház. Érdeklődni dr. Fazakas ügyvédnél Str. Juliu Maniu 29. (2293)

AUTOCAMIONETTE teljesen jókarban eladó. Hotel Astoria. (2296)

OLCSÓ házhelyek az Iris gyár mellett. Ertekezni lehet Cal. Maresal Foch 11. Gondoskodó szövetkezetben. (2297)

VARRÓGÉP 31 K. 15 eladó. Croitoria Cosma, Str. Saguna 15. (2298)

RECAMIER, modern, eladó. Croitoria Cosma, Str. Saguna 15. (2299)

ELADÓ egy csukott jó állapotban levő Ford-autó, 1934 típus, négyajtós, négyhengeres, négy új és négy tartalék gumikkal, ár: 75.000 lej. Seidner Károlynál, Bis trita, Regele Carol 32. Ugyanott egy jó állapotban levő esztergapad (eszterga hossza 1 és fél m.) megvételre kerestetik. (v 2301)

MODERN kombinált díofaszekrény, különböző konyhaberendezések 3000 lejűtől, hármass garderozszerény, kétajtós szekrények és éjjeliszekrények olcsón eladók. Calea Reg. Carol II. 36, asztalosműhely. (2300)

Reclám árusítás

ÓCSKARUHÁKERT legtöbbet fizetek olcsón eladók. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (8404)

KUT szivattyú csővel együtt eladó. Str. Nadasel 45. (2286)

ÁLLÁST KERES

FIATALEMBER állást keres. Vagy 500 lej ad annak, ki álláshoz juttatja. Cimeket „55” jellegre kérek. (2262)

RAKTÁRNOKI, felügyelői vagy hasonló állást keres fiatalember garanciával. Ajánlatokat „333” jellegre kiadóba kérek. (2261)

ÁLLÁST KAPHAT

JÓ fizetéssel állandó munkára Blondel keretkészítő munkást vagy munkásnőt azonnali belépésre keresek. Pázsint, Turda. (v T 520)

JOBB házból való fiatal fiút üzletbe felvesszünk. Str. Jorga 7. (2243)

MEGBIZHATÓ takarítónőt keresek. C. Regele Ferdinand 16. Tusi-szalón. (2244)

VARRÓLEÁNYOK tricotage szakmában dolgozókat előnyben, felvétetnek. Helios, Str. Paris 38. (T 535)

A színház ünnepi műsora:

Vasárnap d. u. 3: PACSIRTA. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: JULIA. (Tizenhatszázad.)

Vasárnap este 9: KÉK NEFELEJTS. (Harmadszor.)

Hétfő d. u. 3: HÁRY JÁNOS. (Kodály Zoltán vidám daljátékának első olcsó helyáras előadása.)

Hétfő d. u. 6: JULIA. (Tizenkilencedszer.)

Hétfő este 9: KÉK NEFELEJTS. (Negyedszer.)

Kedd d. u. 3: SONJA. (A gyönyörű kiállítás, pazar szépségű revüoperett először olcsó helyárrakkal.)

Kedd d. u. 6: KÉK NEFELEJTS. (Ötödször.)

Kedd este 9: MARICA GRÓFNŐ. (Kálmán Imre nagyoperettjének felújítása, teljesen új betanulásban és szereposztásban Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Solymosán Magda, Miklóssy Margit, Faluvégi Gizella, Porti Mimi, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, stb.)

Szerda: Nincs előadás.

Csütörtöktől: André Birabeau legújabb, óriási sikerű vigjátéka, a:

Déli gyümölcs

Főszereplők: Benes Ilona, Fényes Alice, Mária Éva, Paál Magda, Kovács Gy., Mészáros Béla, Lantos Béla, Tóth Elek, Deéry Jenő, Szabados Árpád, Perényi János, Gulácsy Albert, stb.

KERESEK május 1-ére német kisasszonyt 8-10 éves gyermekek mellé délutánra. Egy perfekt szakácsnőt és egy bejárónőt délelőtre. Jelentkezni: Dr. Micla Piața Cuza Vodă 15. (2259)

ÜGYES kufutófiút felvesz Róth. Str. Memorandului 9. (P8417)

ÁRUKIHORDÁSRA megbízható szolgaleányt keresek, félnapos munkaidőre. Biciklivel rendelkező előnyben. Stark, Cal. Regele Ferdinand 93. (2269)

ASZTALOS tanuló felvétetik. Morariu asztalos, Str. Avram Iancu 34. (2281)

BŐRSZÖVETKEZET szakértő üzletvezetőt keres készpénzgaranciával. Ajánlatok április harmincig Sasu Gavril Turda, Str. Gh. Lazar 6. (v T539)

KUFUTÓFIU felvétetik, Bulgária telep Str. Dobrodgei 28. (2287)

TAKARÍTÓNŐT és mosónőt felvesszünk Cim a kiadóban. (T538)

KÖNNYŰ házimunkára gyermekszerezőt mindenest keresünk május 1-re. Cim a kiadóban. (2292)

ÖNÁLLÓAN dolgozni tudó varrólányt és ügyes tanulólányt azonnal felvesszünk Cim a kiadóban. (2295)

KÜLÖNFÉLÉK

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 drb. finom friss sütemény kivételre csak 15 lej. Cal. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 450)

ASZTALOSMUNKÁT olcsón és jól készítenek asztalosműhely. Str. Regina Maria 24. (P8425)

NŐI szabászati kurzus Gelch Edit v. Ipariskolai tanárnőnél. Str. Regala 38. (P8274)

ELJEGYZÉS. Cibusz Annus (Cluj) és Péter István (Brasov) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) (2265)

KIADÓ LAKÁS

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba villalás kiadó. Str. Hasdeu 59-a. (P 8296)

KÉT szoba, konyha május 1-ére kiadó. Str. Goldis 12. (2246)

AZONNAL beköltözhető négyszobás komfortos központi fűtéses lakás Str. Grigorescu elején kiadó. Cim: Olimpiu Pizo, Str. Saguna 20., földszint. (2253)

SZOBA, konyha havi 800, ugyanott különbejáratu szoba 400 lej, főútcában május elsejére kiadó. Ertekezni: Anca könyvkereskedésében, Str. Regina Maria 43. sz. (2254)

STELLA

paplan, vászon és madarak áruházban

KIADÓ LAKÁSOK: 4 szoba, konyha, fürdőszoba, 2 előszobával Str. Regina Maria 42. 2 szoba konyha éléskamra, előszoba Str. Regina Maria 48. Ertekezni: Iliescu Bankban, Str. Regina Maria 42. (2260)

SZOBA, konyha kiadó elsejére. Strada Brătianu 37. (2263)

SZOBA konyha előszoba speiz villanylámpákkal, függönyrudakkal, vízvezetékkel a konyhában, május 1-re kiadó. Str. Sft. Gheorghe 13. Szilágyi-telep. (2294)

KIADÓ fél hold gyümölcsös Brétfű 2-ik uccájába menedékházzal. Ertekezni Str. Stelutei 8. (2280)

BUTOROZOTT szoba kiadó fürdőszoba használattal. Str. Memorandului 7. III. emelet. (P8415)

KERTES napos szoba konyha előszoba speiz május 1-re kiadó. Str. Aviator Suciu No. 11. (P8410)

EGY napos uccai szoba kiadó. Str. Aron Florian 6. (2264)

KIADÓ kétszoba konyhás fürdőszobás összkomfortos kertés villa. Str. Hasdeu No. 59-a. (2267)

KÖZEL a belvároshoz szoba konyha külön telken kiadó. Cim a kiadóban. (2284)

KÖZPONTBAN nagyon szép különbejáratu parkettes napos butorozott szoba kiadó. Érdeklődni Str. Matia 1, emelet. (2277)

KAPUALATTI parkettes különbejáratu uccai butorozott szoba 1-2 személy részére fürdőszobahasználattal kiadó. Ertekezni C. Reg. Ferd. 89, földszint, ajtó 3. (2290)

LAKÁST KERES

JUNIUS 1-ére szoba, konyha, előszoba, speiz WC. lehetőleg kerthen, déli napos lakást keresek. „Gyermeektelen házaspár” jellegre. (T 534)

KÉT szoba konyhás külön telket keresek. Cimeket a kiadóba „Negyedéves fizető” jellegre kérek. (P8418)

TISZTVISELŐNŐ lakást keres családnál központban. „Pontos tisztviselőnő” jellegre a kiadóba. (2291)

Ki ön pénzügyi talommal ösztönzi a romániai földművelőket a többtermelésre

(BUCURESTI.) A román állami földművelő pénztár elhatározta, hogy külön jutalomdíjjal fokozza a romániai földművelés mennyiségét és pénzügyi kiosztásával ösztönzi a termelőket a mennyiségi többtermelésre. A CAM elhatározása szerint, azok a földművelők, akik 25-49 hektár területen vállaltak földművelést és ezt a területet saját elhatározásukból legalább 30 százalékkal növelték, az egész földművelő terület után hektáronként 1000 lej külön pénzügyi jutalmat kapnak. Azok a termelők, akik 50 hektárnál nagyobb területet ültettek be földműveléssel és ezen a területen saját elhatározásukból 30 százaléka megnövelték, az egész terület után hektáronként 1500 lej külön pénzügyi jutalmat kapnak. A pénzügyi jutalmat a CAM a területterület pontos felmérésének eszközése után azonnal folyósítja a földművelő termelők részére.

CALEA REGELE FERDINAND 24 SZÁM AZ UDVARBAN

Uccai botrány az éjszakában

(CLUJ.) Kinos botrány játszódott le az éjszaka egy óra tájban az egyik Cal. Victorien levő vendéglő előtt. Sechlaru Grigore helybéli nyugdíjas, katonai altiszt éjjel után megjelent a központi rendőrség előtt és bejelentette az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy az egyik közeli vendéglőben ismeretlen egyén őt súlyosan megsértette. Az ügyeletes rendőrtiszt azonnal kiment az említett vendéglőbe a vizsgálat megejtése céljából. Miután az állítólagos sértetett személyazonosságát megállapította a rendőrkapitány felírta annak nevét és lakását és azt a megsértett altisztnek adta át, hogy forduljon a bírósághoz. Sechlaru afölötti elkeseredésében, hogy miért nem állítják elő az illetőt a rendőrségre, a rendőrtisztet kezdte sértgetni, majd a rendőrségre követte és ott több magasrangú rendőrtiszt jelenlétében is folytatta sértő magatartását. Erre a magáról megfélemedezett embert őrizetbe vették és kihallgatásának befejezése után átadják a katonai ügyességnek.

—————
KOMMUNISTA LETARTÓZTATÁSOK LENGYELORSZÁGBAN. Varsóból jelentik: A rendőrség a május elsejei kommunista nap évfordulójával kapcsolatosan már is előzetes biztonsági intézkedéseket fogantatott. Ezek során Varsóban közel 50 kommunistát vettek őrizetbe.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Április 23, Szombat
Róm. kat.: Béla. Prot.: Adalbert. Ort.:
Sf. M. Gheorghe. Izr.: 22 Nissan, Pes.
8-a zi, Sab.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

— LAJUNK legközelebbi száma a közbeeső román husvétii ünnepekre való tekintettel, kedden délután a rendes időben jelenik meg. Egyben lapunk görögkeleti és görögkatolikus olvasóinak kellemes husvétii ünnepeket kívánunk.

JOESTET!

ALAPOS MAGYARÁZAT

— Mondja Galagonya ur, miért van több autóbaleset, mint vasúti baleset?
— Mert a mozdonyvezető nem szokott csókolózni a fűtővel...

MEGFELELT

A rákás odaszól a vadásznak:
— Uram, fűtőtessen a kuttyájának. A legnagyobb rákom belekapaszkodott a farkába és elszaladt vele.

— Tudja mit? — válaszolt a vadász — fűtőtessen maga a rákjának...

GYEREKSZÁJ

Pocák ur veri a fiát. A gyermek jajgat:

— Jaj, jaj! Papa ne bánta.
— Vedd tudomásul, hogy ilyen rossz gyermeknek nem vagyok a papája, ki-tagadlak.

— Hát akkor, — szíjog a gyermek — Pocák ur, hogy mer engem bántani?

—o—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 16-án, szombaton reggeltől 23-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Str. Memorandului; Dr. Olariu, Str. Regina Maria; Minerva, C. Regele Ferdinand és dr. Russu, Strada Cipariu

Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Kisebberülés, jelentéktelen hőmérséklet emelkedés, esők délen és északon, éjszakai fagy.

— **HIVATALOS JELENTÉS ÖFELSÉGE EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTÁRÓL.** Bucarestből jelentik: Öfelsége, a király marsalli hivatala közzé tette az uralkodó egészségi állapotáról szóló legutóbbi hivatalos jelentését. Eszerint a könnyű nátház, amelyben az uralkodó szenved, rendes lefolyású. Reggeli hőmérséklet 37,8, érverés 76, esti hőmérséklet 38,2, érverés 88. Az uralkodó kissé köhög. A lélegzés rendes. Az orvosi jelentést dr. Mamulea udvari orvos írta alá.

— **PÉNTEKTŐL SZERDÁIG ÉRVÉNYES A CFR HUSVÉTI JEGYKEDVEZMÉNYE.** Bucarestből jelentik: Péntekre virradó éjjel 12 órakor lépett életbe a vonat összes vonalain a husvétii ötven százalékos kedvezmény, amely egészen a jövő hét szerdájáig tart, éjjel 12 óráig bezárólag. Az utazás ez idő alatt féljegyekkel történik, de a gyorsvonati, illetve Rapid vonat különbözetet és a bélyeget egészében meg kell fizetni.

— **Somes vize folyik csendesen.** Jöj-jön hozzánk vásárolni rendesen, Harisnyákat, cernákat, pamutokat és mindenféle rövidáru apróságokat. Családias szívéllyel kiszolgálás. Kevés pénzért olcsó bevásárlás. „Somes” áruház, főposta baloldali ucca elején.

Egy jó tanács:

FÉREGTELLENÍTESSE LAKÁSÁT „PARAGÁZ”-ZAL!

Tökéletes eredmény. „Polynea”, Str. Avram Iancu 16. A közegészségügyi minisztérium által engedélyezve.

Bonyodalmas pereskedés a cluji cukorszállítások körül

(CLUJ.) Egy belföldi cukorgyár árujának cluji elosztására évekkal ezelőtt szerződést kötött egy cluji részvénytársasági alapon működő fuvarozási vállalattal. Ez a vállalat a maga részéről megállapodást kötött egy másik helyi szakmabeli céggel, amelynek értelmében ez utóbbi cég, a fuvarozásokból 25 százalékos részesedést kap. Minthogy a részvénytársaság nem adta át a szerződésben megállapított részfuvarozást a másik cégnek, ez utóbbi évi 10.000 lej elmaradt haszon megtérítéséért pert indított ellene. A perben a felperes bemutatja a járásbírósnak, hogy az 1933. január 4-én kötött megállapodást, amelyet azonban a bíróság nem fogadott el bizonyító okiratul, minthogy a megállapodáson cégszerűtlenül csak a részvénytársaság egyik igazgatósági tagjának aláírása szerepelt. A per további folyamán felperes cégszerűen aláírt levelekkel is igazolta a törvényszék előtt, hogy a részvénytársaság egyezségi ajánlatot tett felperesnek. De a törvényszék a felelősséget elutasította azzal, hogy a levelek utólagos aprobálást nem foglalnak magukba. Harmadfokozat a cluji tábla a leveleket részben bizonyítékul elfogadta és a mellőzött tanúk kihallgatásának megejtésére az ügyet visszatette a törvényszékhez.

— **Adományok Köszönettel** nyugtázzuk az alábbiakat: Baksa Károlytól 60 lej Tóthné, Petryné és Szabó M.-né részére valamint özv. Freyler Ferencné-től 100 lej özv. Soss Henrikné részére.

— **Ujabb 132 külföldi kiutasítottak.** Az állambiztonsági vezérigazgatóság április 1-je és 15-ike között újabb 132 külfölditől megvonta a tartózkodási engedély meghosszabbítását.

— **Felsőszétségek miatt az iskolából kizártak egy diákot.** A botosani kereskedelmi iskolából felsőszétségek miatt kizárták Diminoki diákot.

Vasárnapról a Royal slágermozgóban a román husvét legkiemelkedőbb eseménye!

Mademoiselle docteur

A világháború legendáshírű kémnőjének nagyszerű küldetése Salonikiben, aki még ma is él magabaro-skadtan egy idegzsana-tóriumban, elborult elmével. Főszerepben: Pierre Blanchar és Dita Parlo. Rendezte: G. W. Pabst. Számított jegyelvétél. Telefon 3705. Előtte új Fox híradó.

— **A Kisiparos Szövetség cluji fiókjának közleménye.** A Clujon, P. Mihai Viteazul 17 szám alatt székelő Kisiparos Szövetségi fiók 123—938. szám alatt a következők közlésére kérte fel lapunkat: A Kisiparos Szövetség cluji fiókjának az alábbiakat hozza a tagok tudomására: 1. Április 1-étől az iparosok adói a tavalyiak maradnak, de ezekhez hozzájönnek hadfelszerelésre 2 százalék és 20 százalék az államo-ot illető részek. 2. A fizetések utáni adónál az ipari munkásoknál a 3000 lej havi fizetéseknek kisebb összegeknél létminimumként 1000 lej vonható le. Ugyancsak levonható a betegsegélyző részére járó összeg. 3. A repülő alap 100 lej évi általán-állapított meg azok részére, akik kötelesek könyveket vezetni. Ez az összeg a Banca Nationalanál fizetendő be. 4. A szombati munkaszünet felfüggesztés csak a kereskedelemre és a fodrászokra vonatkozik és így a műhelyek szombaton zárandók. 5. Április 26-án a fiók áttéti irodáját a régi Kereskedelmi és Iparkamara palotájába, II. emelet, a katedrális felőli oldalon. Moldovan sk. elnök Seredan sk. titkár.

— **A betétfelvezetési nyugtábejegyzések ügye.** A cluji pénzügyintézetek többszöri megbeszélést tartottak annak megbeszélése tárgyában, hogy az új illeték törvények értelmében kötelesek-e a betétkönyvekbe történt befizetéseknek, illetve kivételnél nyugtábejegyzést alkalmazni, vagy sem. A helyi bankok aztán egyöntetűen elhatározták, hogy a nyugtábejegyzést a felekkel fizetett meg mindaddig, amíg a pénzügyminisztérium a Bankszövetség ezirányú előterjesztésére érdemleges választ nem ad.

Ez az ÖNNEK VALÓ BOROTVAPENGE: OKAVA Favourite

KÖRZETKÉPVISELŐK:
TIMISOARA: KALDORY MARCELL STR. PARIS 5.
ORADEA: LONDON ARMIN STR. MILLERAND 9.
CLUJ: KÖRÖSI STR. IORGA 19.
ARAD: SCLIFKA B. STR. EMINESCU 30.
BRAŞOV: DEUTSCH ZSIGMOND STR. SKION 2.

— **NAGYSZABÁSÚ VALUTACSEMPÉSZÉST LEPELTÉK LE BUDAPESTEN.** A budapesti valuta rendőrség az egyik könyvkötő műhelyben névtelen feljelentés alapján nagyszabású valutacsempészést leplezett le. Számos bekötött könyv táblájában dollár, angol font és pengő bankjegyeket találtak be-kötve. Állítólag 300 kötet könyv kötésébe rejtettek el így valutát. A nagyszabású ügyben folyik a nyomozás.

— **SOFÖRÖK FIGYELMÉBE!** A cluji ausztóbusztulajdonosok szindikátusa közli: Szindikátusunk tagjainak szüksége lévén sofőrökre, felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy ajánlataikat nyújtsák be a Szindikátus központjában. Cluj, C. Regele Carol II. 119 szám, telefon 30—29.)

Pfeiffer Alfréd tanítványai kegyeleti hangversenyét rendeznek az elhunyt énektanár emlékére

(CLUJ.) Pfeiffer Alfréd, a korán elhunyt kiváló énekművész és énektanár tanítványai nagyszabású kegyeleti hangversenyt rendeznek május 3-án, kedden este 9 órai kezdettel a cluji Davila Színházban. A színvonalas műsort Bretan Miklósnak, a cluji Román Opera főrendezőjének emlékeztetésére vezeti be, Ilianu Antonu ezredesné, a külföldi hangversenyeken nagy sikert aratott énekesnő román dojnákat és operáriákat énekel, Tigareanu Gherghe lírai tenorja teljes szépségében fog érvényesülni, Jonel Olariu és Kovács Kató a Rigoletto duettjét éneklék. Nagy érdeklődés előzi meg a szokatlanul magas skálájú szoprán éneklő Kovács Kató szereplését. Homm Pál, a Davila Színház művésze, mint operaénekes fog bemutatkozni Pop—Porti Mimivel, a Davila Színház művésznőjével együtt. Nagy G. Kató drámai szoprán hangja kitűnően fog érvényesülni Halevnynek a „Zsidónő” című operájából előadott áriákban. Zöld Ilonka, Szász Éva, Koós Dodó, Szentmártoni Éva, Emil Coroiu, Pálffy Lili, Nemezc Károly, Bereczky Magda és Dora Deceanu szereplése egészíti ki a gazdag műsort, amely Cluj zenei életének kimagasló eseménye lesz. A hangverseny iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg és a néhai Pfeiffer Alfréd tanítványai számítanak a zenekedvelő közönség megértő támogatására és pártfogására annál is inkább, mert a hangverseny jövedelméből a néhai énektanárnak sírmlékét kívánják emeltetni. A hangverseny műsorát az elhunyt özvegye, Hevesi Piroška, a kiváló zongoraművész nő kíséri.

BONYHAY-Husipar termékei a legjobbak. Kapható minden jobb élelmiszerüzletben

— **Elitelték a hűtlen községi vezetőket.** A Ramnicul-Sarat megyei Dragos község Civeni nevű volt primárját és P. Stanescu volt községi pénztárost hűtlen pénzkezelés vádjával 1—1 évi fogságra ítélték és azonnal le is tartóztatták őket.

— **Véres földosztás Mexikóban.** Mexikóban egy földosztás alkalmával véres összeütközés támadt, amelynek 11 halottja és sok sebesültje van. A hatóságok csak nehezen tudták rendet teremteni.

— **Tűz pusztított a bucarestii újságíró palotában.** Tegnap a bucarestii újságíró palotában tűz támadt, amely nagy károkat okozott. A tűzoltók csak nehéz munkával tudták megfékezni a lángok erejét.

— **A kisiparosok és kiskereskedők üzleti könyvvezetése.** A kiskereskedők és kisiparosok kötelező könyvvezetése men-tességére vonatkozó rendelet többféle magyarázatra adott alkalmat és egyes pénzügyigazgatóságok a rendelkezést úgy értelmezték, hogy a taxa lefizetése ellenében a fenti kategóriák nem kötelesek azsurban tartani könyveiket. Illetékes helyen határozottan kijelentették, hogy azok a kiskereskedők és kisiparosok, akiknek szabályosan lebélyezett és illetékezett könyveik vannak, valamint április hó folyamán a 200 lejes fix illetéket lefizetik, semminemű bevezetést nem kötelesek könyveikbe bejegyezni.

Atadták az ügyészségnek a Helios textil-árugyár „házsarkait"

(CLUJ.) Megírtuk, hogy a Paris-ucca 36. szám alatti Helios-féle textilárugyárból az utóbbi időben sorozatosan tűnt el nagyobb mennyiségű áru, mintegy 100 ezer lej értékben. A gyártulajdonos a titokzatos árueltűnések ügyében a rendőrséghez fordult, amely diszkrét jelleggel megindította a nyomozást és ennek során leleplezte Schmidt Gyula és Kirtel Márton gyári alkalmazottait, mint akik az üzemenél történt sorozatos lopásokat elkövették, és Benedek Zoltán nevű, ugyancsak a gyár alkalmazásában álló személynek közreműködésével. Ez a Benedek időközben bevonult katonának és jelenleg Constantban teljesít szolgálatot.

Az újabb rendőrségi kihallgatások során Schmidt és Kirtel azt vallották, hogy az árut egy Takács Jenő nevű Ecaterina Theodoriu 31. szám alatt lakó csejnek adták el, aki a rendőrség előtt be is ismerte, hogy vásárolt ezekből az árukiból, amelyeknek fontos erejéről nem volt tudomása, s egyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a cég kárát részben megtéríti. Schmidt és Kirtel kihallgatásuk után az ügyészségre kerültek, míg Benedek ellen a katonai hatóságok útján indult meg az eljárás.

— Készül a Róma és a tengerpart közötti országút. Rómából jelentik: Tegnap Mussolini személyesen tette meg az első kapavágást a híres császári országút építésénél, amely a világkiállítás idejére készülni és Rómát fogja összekapcsolni a Tyrén-i tengerrel. Ez az út a világ egyik legszebb országútja lesz.

— Drótsövénykerítés Palesztina északi határán. Jeruzsálemből jelentik: Palesztina kormánya elhatározta, hogy három méter magas, ötven kilométer hosszú drótsövénykerítéssel zárja el az északi határt a terroristák és az engedély nélküli bevándorlók belépődésének megakadályozására.

— Meglopota a gazdáját. A III. kerületi rendőrség ma délelőtt őrizetbe vette Nagy Mária háztartásbeli leányt, aki P. Mihai Viteazul ténen lakó gazdájától 5000 lej értékű ruhaneműt vitt el, amikor a szolgálatból kilépett. Kihallgatása folyik.

— Kommunista propaganda miatt elítéltek 8 diákok. Varsóból jelentik: A törvényes köz most ítélkezett a vilnai zsidó liceum 8 diákja felett, akiket az iskolatársaik között végzett kommunista propagandával vádoltak. A törvényesek a megvádolt diákok közül hármat 1-től 3 évig terjedő börtönrre ítéltek, míg a másik öt diákok javítóintézetbe utalták.

— A magyarországi országos izr. iroda emlékirata. A budapesti Esti Kurir híradása szerint a magyarországi izr. iroda emlékiratot terjesztett a törvényhozás elé, amelyben óvást emel a zsidóságra vonatkozó javaslat érdemi intézkedése ellen és azt az alkotmányba ütközésnek tartja. Utal egyben arra, hogy Pannóniában a honfoglalás előtt 600 évvel már éltek zsidók, akik a honfoglalástól elkezdve végig résztvettek Magyarország védelmében és felvirágoztatásában. A zsidóság nagyszámú ipari és kereskedelmi elhelyezkedése pedig csak a közpályákról való kiszorulása miatt történt.

— Magyar könyvtár létesült Newyorkban. Newyorkban hosszabb előkészítő munka után most magyar könyvtár létesült, amelynek igazgatója dr. Telkes László lett. A könyvtárban 5000 angol és 3000 magyar kötet van, továbbá hatalmas mennyiségű magyar és angol nyelvű lap, folyóirat és kivágásszerűen összegyűjtött újságközlemény. A magyar könyvtár megnyitása ünnepélyes keretek között történt meg. Az ünnepségen megjelentek Pelényi János washingtoni magyar követ, a könyvtári élet és tudományos világ számos kitűnő amerikai képviselője, továbbá a sajtó kiküldöttei és nagyszámú érdeklődő. Az amerikai magyarság nagy örömmel vette tudomásul az új könyvtár létesítését.

Chirila Jon munkaügyi vezérfelügyelő eredményes közbelépése megszüntette a cluji bérviszályokat

(CLUJ.) Transsylvania fővárosában az utóbbi hetekben a különböző iparvállalatok s munkásaik között sorozatos bérviszály tört ki. Megírtuk, hogy a cluji szabóipari munkások bejárását kérték a munkaadóktól és a kollektív szerződés módosítását kérték. Ellentétek merültek fel a fodrászipari munkások, valamint a festőmunkások és munkaadók között is. A békéltető tárgyalásokat dr. Chirila Jon munkaügyi vezérfelügyelő folytatta le és azok teljes sikerrel végeztek.

A munkaügyi vezérfelügyelő eredményes közvetítése az összes felmerült ellentéteket elhárította és a különböző ipari szakmákban felmerült bérviszályok mind békés megegyezéssel végeztek.

Partra vetette a Somes vize egy közeli községben a városunkból eltűnt férfi hulláját

(CLUJ.) Megírtuk a múlt hónap végén, hogy Kun Rezső Anton Pan-ucca 16. szám alatt lakó 53 éves munkás március 27-ére virradólag nyomtalanul eltűnt hazulról. Minthogy Kun Rezső felesége tudomást szerzett arról, hogy férje több szomszédjának elpanaszolta, hogy végezni fog önmagával, mert megunt az életét, az eltűnést azonnal bejelentette a rendőrség bünyügyi osztályán, ahol széleskörű nyomozást indítottak az eltűnt férfi felkutatására. Ennek során azután április 1-én a Nima község csendőrsége jelentést tett a helybeli rendőrség bünyügyi osztályának, hogy ott a Somes-partján találtak egy öltönyt, melynek egyik zsebében Kun Rezső személyazonossági bizonyítványára bukkantak. Az volt a feltevés, hogy

az életunt férfi öngyilkossági szándékkal a Somes vizébe ugrott, de a holttestre nem tudtak rábukkanni.

Ma reggel azután a nimai csendőrség táviratilag jelentette a cluji rendőrségnek, hogy az éjszaka folyamán megtalálták Kun Rezső hulláját a közeli Hasdete-Somes község határában fekvő Somes partján. Ugy látszik, hogy a víz hullámai a tragikus sorsu munkásember holttestét a víz partjára sodorták. A rendőrség bünyügyi osztályának főnöke a csendőrség táviratának átvétele után azonnal intézkedett, hogy a tragikus körülmények között özvegyen maradt asszonyt azonnal értesítsék, hogy férje holttestének Clujra való szállításáról gondoskodni tudjon.

URANIA-MOZGÓ!

ÜNNEPI MŰSOR.

A gangszter bosszúja

izgalmas kalandorfilm az amerikai rendőrség hősiességéről a gangszterek ellen. Fősz.:

Margaret Lindsay, Pat O'Brien

Műsoron kívül hangos hirdető és nagyszerű hangos színes pótkép.

Szovjetország állítólag kilép a Népszövetségből

A francia sajtó sürgeti Páris és Róma megegyezését — Református szenátor lesz a katolikus Irország elnöke — Hatalmas sikert arattak a japánok

(PÁRIS.) A francia lapok feltűnő beállításban közlik, hogy a Szovjet állítólag ki akar lépni a Népszövetségből.

Az angol-olasz megegyezés és a készülő francia-olasz megállapodás ugyanis súlyos csapásokat jelentenek a Szovjet külpolitikájára nézve. Hír szerint Moszkvából hazarendelték a párisi és londoni nagyköveteiket, valamint a prágai követet.

A kisantant és az abesszin hódítás (LONDON.) A Daily Mail értesülése szerint a kisantant-államok jegyzéket készítenek eljuttatni a Népszövetséghez.

Abesszinia anejiójának jogi elismerését sürgetve. A kisantant-államok erre az elhatározásra a Franciaországgal történt előzetes megbeszélések után jutottak.

Az angol hadügyminiszter Rómában

(LONDON.) Hoare Belisha angol hadügyminiszter Máltából ma Rómába repült, ahova délután érkezik meg és valószínűleg még ma délután kihallgatáson jelenik meg Mussolini előtt. Holnap az angol miniszter az olasz kormány több tagjával folytat megbeszéléseket, vasárnap pedig visszautazik Londonba.

Lord Perth nyugalomba vonul

(LONDON.) A Daily Herald arról értesül, hogy az angol-olasz megegyezés mindkét állam törvényhozása részéről történt megerősítése után, ami a legközelebbi időn belül várható. Lord Perth, mint

római angol nagykövet átnyújtja megbízólevelét az olasz királynak és császárnak.

A lord azonban csak rövid ideig marad

azután az olasz fővárosban, mert nyugugalomba szándékozik vonulni.

Kánya üdvözölte Ciano

Ugyanakkor Budapestről jelentik, hogy Kánya magyar és Ciano olasz külügyminiszterek között az angol-olasz megegyezés aláírásával kapcsolatosan rendkívül szívélyeshangu táviratváltás volt.

Sürgetik Páris és Róma egyezségét

Párisból pedig azt jelentik, hogy a francia sajtó egyöntetűen sürgeti az olasz-francia tárgyalások mielőbbi lebonyolítását és az új francia nagykövetségnek Rómába való kinevezését, mert igen fontos érdekek fűződnek ehhez.

Ki lesz Irország elnöke?

(DUBLIN.) Az ir kormány és Cosgrave pártja között megállapodás jött létre, abban a tekintetben, hogy Irország elnökéül egyhangulag Douglas Hyde doktor szenátort, dublini egyetemi tanárt jelölik Douglas Hyde protestáns származású és kiváló történész és költő.

Japán követség Budapestén

(TOKIO.) A bécsi japán főkonzulátus vezetője Akira Jamsit, a külügyminisztérium európai osztályának eddigi vezetőjét nevezik ki. Ugyanakkor Budapestén új japán követséget állítanak fel.

Újabb japán sikerek

A harctéri helyzettel kapcsolatosan Hankeuból azt jelentik, hogy a japán csapatoknak Szechiennél és Lindzinél sikerült a külön működő csapatrészek között a teljes összeköttetést megteremtteni és most együttes erő-

vel folytatják az előnyomulást Tujardung felé.

A 200 ezer főnyi japán hadsereggel szemben a kínaiak vitézül ellenállanak, de lassan kénytelenek hátrálni.

Olaszország dicsérete

(PRÁGA.) A csehszlovákiai légiók felállításának huszadik évfordulója alkalmával tegnap este rendezett záró díszszemlén Benes államfő, Hodzsa miniszterelnök, Machni hadügyminiszter és mások nagy beszédekben méltatták Olaszország kivételes érdemeit a légiók megteremtése és harcképesség tétele körül.

Megegyeztek a kéményseprőmesterek a várossal

(CLUJ.) Mint lapunk más helyén megírtuk, a kéményseprőmesterek jogi képviselői megjelentek dr. Filipescu Richard polgármester előtt, akinek bejelentették, hogy ügyfeleik megbízásából 24 millió lejes kártérítést igényelnek a kéményseprési concesszió megvonása miatt. Mára az ügyben döntő fordulat állott be. A kéményseprőmesterek, kettő kivételével, városi szolálatra jelentkeztek és kötelezően kijelentették, hogy nem indítanak kártérítést pert a város ellen. Így tehát a város és a kéményseprőmesterek között, kirobant háborúság békés egyezséggel véződött.

Április 25-én, hétfőn, román husvét másodnapján tartja az EGE évi közgyűlést

(CLUJ.) Az EGE 1938. évi rendes közgyűlést április 25-én, hétfőn, a román husvét másodnapján tartja Clujon az Unirii-terti Bánffy-házban levő „Capitol” mozi helyiségében. Kezdetre pontosan délelőtt 10 órakor. Az ünnepek miatt 50 százalékos vasúti kedvezményvel lehet utazni. A közgyűlés után az Unirii-terti „Amerika” étteremben közeledik lesz. A közgyűlésen való részvételt április 24-ig be kell jelenteni az EGE központnak Cluj, Andrei Muresan 10.

Csecsemőhullát találtak egy Romel-uccal kertben

(CLUJ.) Ma a déli órákban a Romel-ucca 15 számú ház egyik lakója bejelentette a rendőrségi ügyeletet tisztelnél, hogy a ház kertjében egy csecsemőhullát talált. A csecsemő feje frissen volt bezúzva és valószínűleg ez a sérülés okozhatta a halálát. Az illető elmondotta, hogy fél órával előbb a házből kiment, hogy a kertben, de akkor a csecsemőhulla még nem volt ott, tehát nyilvánvalóan időközben került oda. A rendőrség ügyeletet szítja az értesítés vétele után a kerületi tisztiorvossal együtt azonnal kiszállt a helyszínre és megkezdte a szükséges vizsgálatot, amely lapzártakor még folyik. Megindult a nyomozás a lelketlen gyilkos anya kinyomozására is.

— Mégsem engedélyezik a héliumgáz kivitelét Amerikából. Washingtonból jelentik: A belügyminiszter és a héliumgáz kivitele ügyében döntésre jogosított bizottság elnöke úgy határozott, hogy mégse engedélyezik a héliumgáz kivitelét Németország részére.

— Esküvői hír. Zsibói (Pawlinetz) Béla hírlapíró és Keresztessy Margit f. hó 21-én tartották esküvőjüket a Szent-Mihály templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Beszakadt a kávéház menyezete: 10 halott, 20 sebesült. Newyorkból közlik: A Phoenix City kávéház menyezete beszakadt, amikor a kávéház tele volt vendégekkel. A szerencsétlenség következtében 10 ember életét vesztette, 20 pedig súlyosan megsebesült.

— KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS Mind azon ismerősöknek, kik drága jó férjem temetésén résztvettek és fájdalmaimat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok köszönetet. Özv. Cimbrudean Aurelie.

A béke lehetőségei

Írta: HALASZ JÓZSEF

1.

A London—római legújabb egyezmény mindenki meg van elégedve: Angolok, franciák, olaszok, németek egyformán örülnek. Ha ismerjük azokat az ideológiai és gazdasági ellentéteket, amelyek a Berlin—római tengely és a London—párisi együttes között fennállanak, akarva-akaratlanul, furcsának találjuk ezt az általános örvendezést. Az eszmei és gazdasági ellentétek alapokai változatlanul még mindig fennállnak. Viszont, az meg kétségtelen tény, hogy az angol—olasz egyezség mégis valósággá vált. Egészen bizonyos, hogy mindkét tárgyaló félnek jelentékeny engedményeket kellett tennie, hogy ezt az eredményt el lehetett érni. A Gazeta del Popolo szerint „ami most Anglia és Olaszország között létrejött, több, mint a régi hagyományos barátság. Egészen új barátság ez, amelyben Anglia elismeri Olaszországnak a világban elfoglalt helyét.” Vagyis London az abessziniai hódításon kívül elismeri Itáliának nemcsak a Földközi tengerre, de a Szelei csatorna használatára és a Vörös tenger jelentékeny részére való jogigényét is. Ez pedig nagy szó! Mert mind e tájakon, végig le egés az Indiai óceánig angol érdekeket surolnak az új olasz jogigények. A Chamberlain—Halifaxi taktika első részlete tehát lebonyolódott. Látszik szerint és a béke szempontjából nagy sikerrel, a jövőt illetően pedig még több lehetőségeket ígérve. Igen ám, de a Messagero, a fasiszta Itália egyik legnagyobb lapja viszont ezt írja: „A Berlin—Róma tengely az angol—olasz egyezményrel csak megerősödött!” És ez az éppen, ami a legérthetlenebb az egész dologban...

2.

Mert a Berlin—Róma tengely alkalmi alakulat volt és kifejezetten azzal a céllal jött létre, hogy együttes erővel pressziót gyakorolhassanak a brit világbirodalomra. Ehhez a társuláshoz tudvalevően harmadiknak Japán is odacsatlakozott. Mindaz, ami a legutóbbi két esztendő során Angliával és Franciaországgal szemben a Közel- és Távolkeleten történt, a Berlin—Róma—tokiói háromszög többé-kevésbé nyílt vagy titkos munkálkodására vezethető vissza. És íme — most mégis megtörtént a csoda: London és Róma kiegyeztek. De ami még ennél is csodálatosabb: Páris követi a londoni példát. Franciaország római ügyvivője utján ugyanis ajánlatot tett Mussolininek az egyezkedő tárgyalások felvételére. Az újabb jelentésekkel tudjuk, hogy a Duce hozzájárult a tárgyalások felvételéhez. Már most az a kérdés, hogy mit adhat Franciaország Itáliának az egyezség fejében? A Daily Mail szerint Olaszország a többiek között határkigazítást követel a francia-szómáli föld és Abesszinia között. Ezenkívül a Dzsiibuti és Addisz-Abeba közötti vasúti vonal tulajdonjogának rendezését is követeli. Egészen bizonyos, hogy Olaszország Dzsiibuti kikötőjével kapcsolatban is feltételeket fog szabni. Ez a francia kézen levő középkeletafrikai város Abesszinia legtermészetesebb kapuja a tenger felé s ezenkívül egyetlen vasútvonalának végső állomása. Itália mindenestre most nyeregben éri magát és valószínűleg abban a helyzetben van, hogy diktálhatja a feltételeket az egyezséget kérő Franciaországnak. Viszont az is valószínűnek látszik, hogy Páris lépésre Anglia készíthette.

3.

Most azután a Chamberlain—Halifaxi taktika második részletére kerülhet a sor. Vagyis a megbékélés Németországgal. Minden látszat szerint ez azonban keményebb dió lesz. Legalább is, ha számbavesszük azokat a kijelentéseket, amelyeket a gyarmatkérdéssel kapcsolatban úgy Hitler, mint a harmadik birodalom számos más vezérő egyénisége tett, alig hihető el, hogy Németország eltekintsen egykori gyarmatainak viszszerzésétől. Az angol alsóházban fellelős tényezők ugyancsak nem egyszer leszögezték, hogy Nagybritánia semmiképpen sem mond le a neki juttatott területekről. Ezeket az ellentéteket áthidalni nem lesz olyan könnyű, mint az angol—olasz akadályokat. Különösen, ha számbavesszük azt is, hogy a brit világbirodalomnak gazdasági, politikai és imperialista szempontokból két komoly ellenfele van: Európában a német birodalom és a Távolkeleten Japán. Chamberlain miniszterelnök, londoni forrásokból származó hírek szerint vissza akar vonulni a politikától. Igaz, hogy kijelentése szerint előbb még tető alá óhajtja hozni az angol—német megállapodást. Nagy kérdés azonban, hogy sikerülni fog-e ez? Annak ellenére is, hogy a német sajtó szintén lelkesedéssel fogadta London és Róma megállapodását. A Berliner Lokalanzeiger valóságos himnuszt zeng az egyezményről kapcsolatban és azt írja, hogy ez a világ legerősebb hűsvéti ajándéka volt. „Lehet De tudjuk, hogy számos más hasonló jellegű egyezségről is éppen így hozsánákat zengtek. Példának okáért a strezai megállapodások nyomán is az európai béke teljes biztosítását és a gazdasági lehetőségek megújítását jósolták. De hol van már Streza és hol vannak a hasonló jellegű többi egyezségek?

4.

Egy bizonyos: A távolkeleti helyzet mindenképpen szükségessé tette Anglia számára a béke biztosítását Európában. Viszont, ahogy az angol—olasz egyezkedő tárgyalások lebonyolódtak és amilyen kilátások között a hasonló céltű angol—német megbeszélések kezdődhetnek, sok egyébre is lehet következtetni. Anglia nem ok nélkül hagyott cselekvési lehetőséget a harmadik birodalom számára Közép-Európa egy részében és ugyancsak nem ok nélkül egyengette Franco tábornok szerepének győzelmét. A gyarmatait viszszerző Németországot Európában akarja némileg kárpótolni, viszont a Franco tábornokkal való egyezsége révén megtartja Spanyolországban eddigi gazdasági fölényét s újabb lehetőségeket is szerez e tekintetben. A német egyezményben különben is kikötötte, hogy Spanyolország gazdasági felépítését kizárólag csak angol tőke segítheti elő. A brit birodalom érdekei szempontjából roppant jelentősége van annak a megállapodásnak is, hogy Itália beszünteti a további arab propagandát. Ezzel egy csapásra meg fog szűnni nemcsak Palesztinában, de a Közelkelet többi arab országaiban is az angolellenes zendülések sorozata. Különösen fontos ez a Vörös-tenger menti érdekei szempontjából. Mert Olaszország többször megpróbálta e tájakon a lábát megvetni. És tudjuk, hogy a délarabiai Jemenben sikerült is jelentős tért hódítani. Ez pedig nem kis veszedelmet jelentett Anglia számára. Mussolini híres tripoliszi beszédében a mohamedánok és külön-

sen az arabok védőjének mondotta magát. És az angolok Lawrence ezredes munkálkodása nyomán tudják, hogy milyen könnyű a fanatikus arabok lelkesedését megfelelő ígéretekkel a vég-sőkig felszítani.

5.

Mander munkáspárti képviselő mondta az alsóházban lord Halifaxról: „Halifax külügyminiszter minden áron meg akarja akadályozni a háborút. Nem riad vissza a legnagyobb áldozatoktól sem. Ausztria, Spanyolország, Csehszlovákia, Kína, Oroszország, mind hekuba számára, ha a romjaik árán meg tudja menteni Nagybritániát a háborútól!...” Az eddigi jelenségekből mindenesetre annyit máris láthattunk, hogy Angliát valóban semmi nem érdekli, csak a saját békéje. Már most az a kérdés, hogy a Chamberlain—Halifaxi taktika valóban százszázalékosan eredményes lesz-e? Itália legalább egyelőre ki van elégitve. Viszont Németország bekebelezte ugyan Ausztriát, de még távolról sem kapta meg mindazt, amire igényeket támaszt. Aztán ott van Japán. A felkelő nap országa ugyan most meglehetősen nehézségekkel küzd, de könnyen úgy lehet, hogy mégis felül kerül a Kínával vívott szörnyű párviadalban. És akkor sorra kerül Tanaka báró végrendelete további pontjainak megvalósítása. E pontok között tudvalevőleg ott szerepel egész Ázsia felszabadítása a fehérck aralma alól. Nagy szó, de az utolsó 25 esztendő során már csodálatosabb dolgok megvalósulását is láttuk. Anglia mindenesetre nem mosolyog Tanaka báró végrendeletén. Sőt! Nem ok nélkül költött száz és százmillió fontsterlinget Honkong és még inkább Singaport megerősítésére. Mint Gibraltár a Földközi tengeren, Singaport az Indiai óceánon a legfontosabb átjáró kapu. Csak hogy akármilyen bevételeitlennek építették is ezt a hadikikötőt, mégis van egy gyöngye pontja. Ez pedig a Kra. Malakka félszigetét — amelynek legdélibb csucán van Singaport — tudvalevőleg három nemzet birtokolja. Az északi részét Hollandia, középső vidékét Sziám és déli területeit Anglia. A Sziám kezén levő mintegy 60 kilométernyi szélességű középső részen van a Kra-átjáró. Japán már évtizedekkel ezelőtt szemtetett erre a területre és különböző módon befolyásolni igyekezett Sziámot, hogy engedje át neki ezt a vidéket. Csatornát szeretne itt építtetni. Ezzel pedig egy csapásra halomra döntene Singaport jelentőségét.

6.

Igen ám, de az angolok éberren vigyáznak az érdekeikre és a felkelő nap országának eddig még nem sikerült a Kra-t megszerzenie. Japannak elsősorban a holland-indiai nagy szigetekre: Borneóra, Jávára, Szumátrára, Celebesre stb. fáj a foga. Nemcsak azért, mert az itteni klíma alatt fölösszámu lakosságát kitűnően letelepíthetné, de különösen azért, mert e szigetekben bőven megkaphatná mindazokat a nyersanyagokat: tehát petróleumot, kaucsukot, különböző értékes egyéb érceket stb., amelyekre legelső sorban szüksége volna. Azután Ausztrália felé is mohó vágygal pillantgat. Ausztrália kormánya hosszú esztendőkkal ezelőtt eltiltotta a színesek, tehát a japánok bevándorlását is. Már pedig különösen Észak-Ausztrália ugyancsak kitűnően megfelelne a japánok igényeinek. Ha tudjuk, hogy az angol világbirodalomhoz tar-

tozó ötödik világrésznek mindössze 9 és félmillió lakosa van, érthetőnek tartjuk a japánok elkeseredését. Viszont szem előtt kell tartani a tényleges helyzetet is. A szövetséges ausztráliai államok földművelésügyi minisztere ugyan is egy legutóbbi beszédében statisztikai adatokra hivatkozva azt bizonygatta, hogy az ötödik világrész hétmillió négyzetkilométernyi területe ellenére csak mérsékelt számú lakosságot tud eltartani, mert területéből mindössze 30 százalék a megművelhető. És ez igaz is. Ez a távoli ősi világrész ugyanis leginkább csak a déli, délkeleti és nyugati partmenti övezetében lakható. Középső része víztelen, könyörtelen sivatag. Mindez tehát megszüveendő. Viszont a japánoknak földre és nyersanyagokra van szükségük, a tulzsfolt Kína azonban csak kevéssé tudja kielégíteni ez irányú igényeiket. Érthető tehát, hogy Anglia mindenáron biztosítani akarja a békét Európában, hogy annál nagyobb erővel védhesse meg távolkeleti javait...

Fipp-zárcs gázzsákokat kapnak az angol bábik

(LONDON.) Ha elhangzik a riadó Angliában, minden férfi, asszony és gyermek nyolc órán belül gázmaszkot kap 50 millió gázmaszkot osztanak ki Anglia 50 millió lakosának. A gyors elosztás — amint a Daily Express írja — a légvédelmi bizottságok megszervezése útján könnyen fog menni.

Ebben a pillanatban 30 millió polgári típusú gázmaszk van felhalmozva tudományos ellenőrzés mellett épített raktárakban Londonban, Readingben, Bristolban, Cambridgeben, Coventryben, Nottinghamban, Manchesterben, Liverpoolban, Leedsben, Gatesheadben és Galashielsben.

Ha a helyi szervezetek megalakultak, akkor egyes helyi szervezetek 30—30 ezer gázmaszkot halmoznak fel és ezeket is kisebb raktárakban tárolják négyezres tételekben. Megállapították, hogy ez az elosztás teszi lehetővé, hogy a maszkokat a lehető leggyorsabban a lakossághoz juttassák.

Abban az esetben, ha a veszély közeledése esetén a gázmaszkokat szétosztották, a legrovidebb időn belül gázta-madási szakemberek látogatják végig Anglia valamennyi lakosát és megmagyarázzák a gázmaszkok használatát.

Most négy méretben készítik a polgári gázmaszkokat, nagy, közepnagy, kicsi és különlegesen kicsi méretekben. A legkisebb méretű gázmaszk 2—4 éves gyerekek számára készül. Két éven aluli gyermekek számára ugynevezett „gáz zsákokat” készítettek.

Egy ilyen gázzsák zipzárral nyílik és a gyereket pólyástul együtt teszik bele, a zsákon éppen olyan gázszűrő nyílás van, mint a felnőttek számára készült gázálarcon.

— Aranyollót kapott az életmentésért.

Párisból jelentik: Versailles közelében a közeli tó vékony jegén játszadozott télen egy amerikai milliomas hétéves fiacskája. A jég betört a kisfiu alatt és Madeline Fawaud, egy fiatal divatárú leány, aki látta az esetet, saját élete veszélyeztetésével megmentette a kisfiut. Az amerikai milliomas megjegyezte magának a leány személyi adatait és címét és Madeline rövid idő múlva színezett ollót kapott ajándékba a megmentett kisfiu apjától.

Tavaszi

Electa

szövegek nagy választékban beérkeztek

Succ.

Schwartz Eugen

Strada Regina Maria No. 14.

Hirdetést
lapunkra felvesz

Nova

könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 491)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! A külföldön megtartott nemzetközi tartós villanyondolási alkalmával hoztam magammal a legújabb és a leggarantáltabb villanyondolási szerszemet, egy villany, mint villany nélküli géphez. Művészies hajfestés Inocaminnal 18 árnyalatban legnagyobb sikerrel végez. Mussa. Redukált árak. (T 284)

AGNES gyere azonnal, baj van. Józsi. Targu-Mures. (V 2116)

ADÁS-VÉTEL

EKSZEREKET, fogakat (akár törött állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 490)

CIPESZKEK figyelmébe. 1938. évre szóló tartalmas divatlap 200 lej plusz portó. Megrendelhető Librăria Grünfeld Brasov. (V 1051)

HÁZHELYEK, parcellázva, eladók. Str. Take Ionescu és Str. Iuliu Cesar sarok. (1731)

PARCELLÁK százezertől, víz, villany, járdával klinikák közelében eladók. Str. Hasdau 59. (1841)

ÓCSKA ruhákat és télikabátokat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria No. 14. (2131)

ELADÓ 720 mm. Hoffer benzintörő cséplőgépgarnitúra üzemképes állapotban jutányos árárt külön is. Balogh István gépész. Cojocna. (Jud. Cluj.) (v 1855)

ALKALMI ajánlatok, komoly lehetőségek. Bérházak, családi házak, öröklakások belvárosi és villatellek **VÉTELE VAGY ELADÁSA ELŐTT** keresse fel Vermes Lajos ingatlan közvetítőt. Str. Neculcea 2. szám. Telefon 17-96., délután 4-6-ig. (1857)

JÓKARBAN levő zongora eladó. Str. Vasile Lupu 7. (P8326)

Utlevél és
vizum nélkül
mehet Francia és
angol

cipőket vásárolni heti 50 lejjel való részletfizetésre.

Arco

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memoranduliu 25. Tel.: 18-25.

FORDÍTÁSOK, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Simon Fordítóiroda, Str. Regint Maria 13. (2026)

ELADÓ római. Cal. Regele Ferdinand 126. Vendéglő. (2135)

KITÜNO befektetés, eladó Cluj központjában egy új modern bérház 10 százalékos jövedelemmel. Cim a kiadóban. (2033)

ELADÓ csónakos női Singer varrógép. Str. Regina Maria 12., földszint. (2036)

ELADÓ sarokház Str. Hárletului 17. sz. alatt, központhoz közel. (2048)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Víz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45.

CSALÁDI ház Str. Andrei Muresan részén, 2 szoba konyha, előszoba, speiz fürdőszoba, pince gyümölcsöskerttel sürgősen eladó. Str. Brancoveanu 28. (2237)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE

Diáklányoknak kedvezmény. Speciális hajfestés, vas-, vizondolási. Ha tartós ondolást akar, keresse fel üzletemet bizalommal. Kétfarkas géppel dolgozom. Külföldi anyagokkal. Redukált árak. Papp ferfi és női fodrász. Cal. Regele Ferdinand 37. (T389)

MINDEN vásárlónak adunk próbaképpen hajápoló shampont vagy kézikrémeket. Heinrich, Str. Memoranduliu 4. (T411)

LUXUSAUTO prima állapotban eladó. Cal. Regele Ferdinand 14. Háztulajdonosnál. (P8381)

FORD teherautó, háromtonnás, jókarban, sürgősen eladó. Turda, Distributia. (v T521)

KIS családi ház eladó. Str. Albinei 57. (2134)

OLCSÓN eladó üzemképes 12-16 HP Astra motor, cséplőmotor, 3.6-os, 2-ös 0.6-os villanymotor szárnyszivattyúk centrifugal, szivattyúk, special gázgő, transmissio tengely, pakolásanyag, bronzhenerek, tömbök telefonok. Érdeklődés Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (v2091)

ADNÉK jó házi kosztot jobb iparosoknak. Eötvösné, Str. Moldovei 8., balra az udvarban. (2137)

LEÉPÍTÉS miatt eladó: „Fordson” International traktorok és alkatrészek, blokk, főtengely és hűtők, 930 plusz 1070 mm. Máv. golyós cséplők és négy lábas hoffer herefejtő. Cluj, Str. Pietroasă 24. (2159)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Decebal. 3. Veszek használt butort. (8130)

SÜRGŐSEN eladó telek, rajta téglaház és istálló a Bulgaria-telepen. Str. Paraului 7. (2242)

VADONATUJ világos szürke férfiöltöny középtermetre eladó. Str. Ilie Macelar 20. (2239)

EGY jókarban levő sportkocsi eladó. P. Unirii 10. Asztalosnál. (2241)

2 szoba konyha speiz verandás ház, kut villany bevezetve gyümölcsös kerttel, istállalóval 100 méter hosszú, sürgősen, elhelyezés miatt eladó. Str. Baci 39. (2207)

EBÉDLŐSZÖNYEG, egy perzsaszőnyeg, nagy tükrök, egy kosárbölcső eladó. Uránia palota, II. 13. (2211)

ELADÓ könnyű kocsi, pár hám, egy üzleti röllő. Str. Marasesti 42. (2234)

ELADÓ egy fehérre festett és egy világosbarna keményfa ruhaszekrény. Strada Cantemir 19. I. (P8409)

ELADÓ házhely 23x40 Str. Fantanelele bekerítve. Értekezni Piata Mihai Viteazul 39. Házfelügyelőnél. (2229)

MOTORBICIKLI Opel 500-as, 16 lóerő, oldalkerekpárral, alig használt, eladó. Érdeklődni: Zălau, Str. Regele Ferdinand 30. (v P8407)

ÓCSKA ruhákat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Dubălarilor 10. (2132)

SELYMET, Dejalint, mintás fehérnemű batiztot, Tobralcot, vásznat, damasztot, zefirt, pongyola és ruhamaradékokat legolcsóbban vásárolhat Calea Regele Ferdinand 53., udvarban. (V T 465)

JÓKARBAN levő jég szekrény, mészárosok részére, eladó. Cal. Manastur 78, Albu mészárszék. (2027)

ÓCSKA ruhákat vesznek, nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1063)

ELADÓK félholdas és nagyobb kertek és szántóföldek Dr. Ciobanu-féle telekből Dâmbul Rotund felett. Értekezni: Dr. Kiss Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. I. Maniu No. 24. (T 518)

VALÓDI Teaca-i fajborok olcsó árakkal. Beszereshetők termelői borpincéből. Str. Moldovei 10. Allomás mellett. (2171)

ELADÓ egy 6 hengeres sport Oldsmobil Restaurant Radu, Uioara. (v T482)

KERTES házhelyek gyümölcsfákkal Regala uccában. Asztalos ügyvédnél, Iuliu Maniu 43. (1902)

BICIKLI veszek gumi nélkül. Sturzan Miklós, Kozák bórüzletben. Piata Mihai Viteazul 15. (2226)

SZEKRÉNY, sezlón, éjjeliszekrény eladó. Cal. Maresal Foch 53, ajtó 4. (T533)

EGY jókarbanlevő gyerek sportkocsi eladó. Str. Noua 34. (2232)

MEGVÉTELRE keresek amerikai íróasztalt, iratszékényt, üvegfalakat, fotelgarnitúrát, üvegballonokat. Ajánlatokat „Alkalmi” jelíggel a Novába. Str. Memoranduliu 16. (P8397)

ELADÓ házhely Str. Zenobie Pop-on, Andrei Muresan közelében, víz, villany, kanális bevezetve. Értekezni dr. Farkas Imre ügyvédnél, Cal. Maresal Foch 34. (P8401)

NŐI és férfi ruhamaradékok gyári árral kaphatók. C. Maresal Foch 15. (P8403)

VITRINES recamierek eladók, barnított diófából. Str. Memoranduliu 22. (P8411)

ELADÓ villahely Str. Andrei Muresan vége felé, 1270 négyzetméter. Értekezni: Röser, Bauch-cég. Cal. Reg. Ferdinand 1. (2213)

EGY jókarban levő angolfiókos íróasztal és egy czinkbádóg fürdőkád eladó. Str. Regina Maria 24, festőműhely. (2219)

ELADÓ nagy saroktelek 3 szobás komfortos házzal központban. Érdeklődni dr. Kertész ügyvédnél. P. Mihai Viteazul 3. (2223)

VESZEK fogászati laboratóriumi berendezést. Cimeket a kiadóba „Fogászat” jelíggel. (2224)

MODERN fehér gyermek sportkocsi eladó. Str. Elisabeta 28-a. 1-4 óra között. (2180)

MASSZIV ebédli eladó. Cal. Motilor 7., ajtó 1. (P 8392)

KEVESET használt modern dióebédli elutazás miatt sürgősen eladó. Értekezni: 9-1 között. Str. N. Filipescu 3., kapualatt jobbra. (2198)

ELADÓK: Szódavizgyár, egy MÁV 1170. cséplőgép, egy malomjártat benzinnel, egy teherautó. Str. Enescu 63. (2202)

ELADÓ vendéglő és szálloda Ciucea-n állomással szemben. Érdeklődni: Özvegy Schwimernénél. (v 1942)

ÁLLÁST KERES

40 éves urino házvezetőnői állást keres 2 személy mellé vagy plébániára vidéken. Cim a kiadóban. (1996)

INTELLIGENS házvezetőnő elhelyezkedne csak uri családhoz, vagy magános urhoz vidékre is. Levelek: Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (v T507)

GARANCIÁKÉPES, románul tudó középkorú férfi, pénztárnoki, vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. (2143)

DIVAT és rőfös szakmában jártas 25 éves nőtlen kereskedősegéd állást keres. Mindhárom nyelvet ismerem. Eugen Szócs Orastie. (v T526)

ÁLLÁST KAPHAT

CUKRÁSZSEGÉDET (fiatal) keresek. Lövi, Uioara. (v T522)

ÜGYES varróleány és kézilány felvétetik. Cim a kiadóban. (P8405)

A Cooperativa Solidaritatea Românească Cluj, Cal. Maresal Foch 1-3, fűszer és csemegéaru szakmában hosszú gyakorlattal rendelkező üzletvezetőt keres május 1-re. Erkölcsei és anyagi garancia szükséges. Ajánlatokat a szövetkezetbe kérünk. (T525)

HÖLGYFODRÁSZSEGÉDET azonnali be lépésre keresek (nőt, vagy férfit). Cimeket „Hölygfodrász” jelíggel a kiadóba kérünk. (1567)

AGILIS borügynököket keresek azonnala. Érdeklődni, Str. Fantanele 8. (2178)

HÁZMESTER kerestetik belvárosi bérházhoz. Kizárólag nő, gyermektelen és vízvezetékhez értő egyének jelentkezhetnek. Str. Matei 5, I. em. 1 számú ajtó 11-12 óra között. (T530)

HÁZMESTER keresek víz, villanszerelésben jártas gyermektelen házaspár, mechanikus, vagy sofför. Jelentkezés: Strada Berthelot 10., délután 5-6. (2192)

KÜLÖNFÉLÉK

UJ ÜZEM. Május 2-án megnyitóm Baritiu 8. szám ezüstműves műhelyemet. Tálak, szervizek, disztárgyak megrendelésre, javításokat jutányosan készít Adalbert Fazekas, ezüstműves mester. (2140)

ELTÜNT a 821-es bicikli péntek este. Str. Fluera 5 alól. Nyomravezetője jutalomban részesül. (2130)

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít Székelyné. Str. Iuliu Maniu 4, II. emelet, ajtó 3. (7392)

GYÜMÖLCS, szőlő, virág **PERMETEZO** gépeket 1-30 literig, legújabb keverő rendszerűt, a leggazdaságosabb és legmodernebb kivitelben, gyári áron készít, érdeklődőknek bemutat: SZANISZLO, Cluj, Stefan cel Mare 17-18. Tel.: 13-24. (T 494)

MEGSZABADULNAT a ruhájára reálhulló kellemetlen fejkorpától, ha „HEINRICH PETROL” szappant használ. Megszünteti a hajhullást és korpázást. (T 493)

ROMÁN és francia nyelvórákat kezdőknek és haladóknak kitűnő módszerrel ad középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (1094)

VILLANYONDOLÁST 6 havi garanciával 150 lej Ambrus fodrászatában. P. Gh. Sion 4. (P8396)

DISCRÉT információt, magánnyomozást vállal vidékre is. Biroul „Increderea” Piata Unirii 18. Levelekre válaszolunk. (2181)

HA van bérbeadó lakása, vagy bérbe akar venni, forduljon bizalommal „Increderea”-hoz, Piata Unirii 18. (2182)

Cséplőgarnitúra

(Hoffher 8) Schrantz 1480 mm. MÁV gőzlokomobil) jókarban eladó. Vevők cimeit „Cséplő” ilige alatt a kiadó hivatal továbbítja.

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ május 1-re Str. Fantanelele kert, napos fekvésű házban két szoba konyha, nagy üveges verandás lakás. Értekezni: Str. Bravilor 10. d. u. 3-fél 5-ig. (1307)

KIADÓ május 1-re egy szoba Str. Reg. Maria 1. (T 498)

KIADÓ 1 szoba (alkovos) előszoba, fürdőszoba, konyha. Str. N. Jorga 21. (T400)

AVRAM Iancu 5. I. emeleten butorozott szoba vagy butorozatlan szoba május 1-re kiadók Informál házimesterné. (P838)

2 SZOBA, konyha, fürdőszoba, összközfürdő különbejáratu villalakás május 1-ig kiadók. Str. Grigorescu 69. (VT 546)

KETTŐ szoba, konyha, éléskamra, pince, lás, pince, fűszek kamra kiadó 1600 lejért. Fericiu 22. (2174)

KÉT szoba konyha előszoba fürdőszoba gyümölcsös kerttel kiadó. Str. Cal. (2174)

ELEGÁNSAN butorozott világos szoba fürdőszoba használatl kiadó, lőp, Calea Regele Carol II. 114. (2174)

KIADÓ különbejáratu üres szoba szoba használatl. Str. Stroescu 7-a. (2174)

GARCONLAKÁS szoba, előszoba, szoba május 1-re kiadó. Str. Catedral. (2174)

KIADÓ különbejáratu szép butorozott szoba. P. Mihai Viteazul 39, ajtó 5. (2174)

KIADÓ 2 szoba, konyha, komfortos kettős, frissen festve. Avram Iancu 30. (2174)

2 SZOBA május 1-ére kiadó. Str. A. (2174)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba, fürdőszoba, május 1-ére kiadó. Str. Baritiu 22. (2174)

ÜZLETHELYISÉG lakással kiadó. Remus 17. (2174)

KIADÓ üzlethelyiségek. Str. Regina. (2174)

KIADÓ 2 szoba, konyha, előszoba fürdőszoba. Str. Moldovei 15. (2174)

ÜZLETNEK, kávéháznak, étteremnek alkalmas nagy helyiség pincével és irodahelyiséggel a város központjában kiadó. Ajánlatokat a következő címre kérjük. Cooperativa „Solidaritatea Românească” Cluj, Cal. Maresal Foch 1-3. (T530)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatl sétateren május 1-ére kiadó. Értekezni: Str. Octavian Goga 7., házimesterné. (2174)

KIADÓ két szoba, konyha, fürdőszoba központban. Értekezni: Borda ügyvédnél Calea Marechal Foch 40. (2174)

EGY nagy szoba raktárnak kiadó. Str. Baritiu 6. (T532)

KIADÓ kisebb önálló garconlakás, előszobával, fürdőszobával, stb. Str. Matei 5. Portásnál. (T529)

KIADÓ 2 szoba konyhas napos komfortos emeleti lakás P. Unirii mellett. Str. Matei 5. Portásnál. (T528)

AZONNAL kiadó garage. Str. Gherescu No. 4. (2227)

KIADÓK irodának, rendelőknek, műteremnek, kiválóan alkalmas helyiségek legközpontibb helyen. Érdeklődni: László Str. Duca 3. (P8398)

EGY üres szoba speizzel kiadó. Str. Uzi. ne Electric 13. Sporttelep mellett. P8408

NAGY szoba, konyha, speiz május 1-re kiadó. Str. Coroiu 6. (2216)

UCCAI napos szoba, konyha, éléskamra kiadó. Str. Clemenceau 4. (2175)

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó nap fürdőző terrasszal. Str. Rosetti 10. (2188)

MODERN komfortos, 3 szoba, hallból álló lakás, napos, 2 terrasszal kiadó. Str. Berthelot 10., emelet. (2191)

BÉRBEADÓ 1 és fél hold prima gyümölcsös, Dâmbul Rotund mellett (Vermes-féle) Értekezni: Str. Elisabeta 52. (2197)

LAKÁST KERES

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek május 1-ére. Leveleket „700-800” jelíggel a kiadóba kérek. (2156)

A feledékeny nem

Irta: DÁVID MÁRTON

Ki Elvira asszony a körüti villamosban lejtette az esernyőjét. Csak mikor hátrált és az előszobában letette a kalapt, vette észre, hogy az esernyőjét elhagyta. Első gondolata az volt, hogy vajon mit fog szólni ehhez a férje? A férj azonban egyáltalán nem csodálkolt asszonyának feledékenységén. Asszony, aki soha egy esernyőt ne felejtett volna el a villamosban, az ő véleménye szerint ugyanis a világ teremtménye óta még nem létezett. Az após megint mint szerencsés körülményt üdvözölte, hogy a szép nemnek legalább a feje oda van növe a nyakához, úgy meglehet, hogy azt ugyancsak minden alkalommal elveszitheti, ám el nem felejthette.

Elvira asszony veleszületett értelmességgel és egy értelmes anyától értelmességre nevelve — mély hallgatással felelt ezekre a célgásokra. Úgy találta, hogy őt joggal megilletik.

Délután a városba ment, hogy az esernyője után tudakozódjék.

A villamos-kalauz természetesen már más valaki volt és nem az, akivel a délelőtti utazott.

— Á, a nagyságos asszony az esernyőjét méltóztatott elhagyni — szólt barátságosan — az nem újság nálunk. Ha mi, kalauzok, nem volnánk becsületesek, úgy közülünk idővel mindenik egy-egy női-esernyőzletet nyithatna. Kérdezősködött-e már az esernyője után a „talált tárgyak irodájában“, a pályaudvaron, első emelet, tizenkét számú ajtó?

Elvira asszony utra kelt a „talált tárgyak irodájába“. Utközben találkozott Radó doktorral.

— Nem volna kedve elkisérni? — hívta meg a doktort. A „talált tárgyak irodájában“ az esernyő után kell tudakozódnom Szórakozottságomban, mint már amilyenek mi asszonyok lenni szoktunk, ma délelőtt a villamos felejtettem.

— Oh — mondta a doktor — nem maga az első hölgy, akit ilyen alapon a pályaudvarra szabad elkisérnem. A nő meghatározója, hogy rossz időjárás meghatározója, hogy rossz időjárás esetére, nem vitték magukkal, vagy pedig szép időben a villamosban szokták felejtetni.

Elvira asszony ezt a megjegyzést is szó nélkül hagyta elsiklani füle mellett és szilárdan eltökélte magában, hogy a jövőben majd jobban fog vigyázni az esernyőjére.

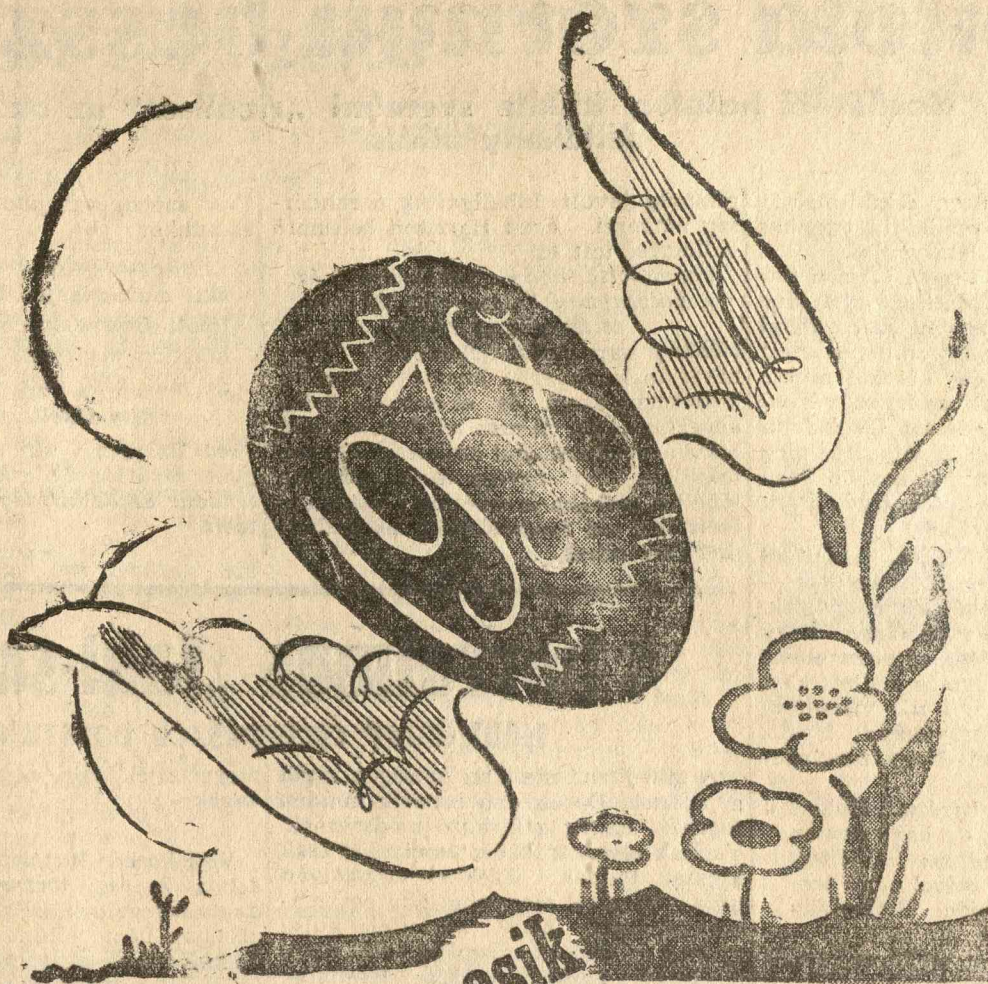
Azán ott állott a „talált tárgyak irodájában“ és előadta kérelmét.

— Én tudom — mosolygott büntudatosan, — hogy mindig mi asszonyok vagyunk...

— Természetes — dörmögte a hivatalnok, egy öreg mogorva, akinek azonban csak a külseje volt haragosabb, mint amilyen a valóságban volt — a tisztelt hölgyek nem tudnak elég esernyőt a villamosban felejtetni, csak hogy minél több munkát adjanak nekünk. Itt, ezek között, sziveskedjék utána nézni, hogy megtalálja-e a magáét? Ennyi jött be a mai napon. Ez szép szám, ugyebár? Mi valóban nem panaszkodhatunk.

Ezzel odatolt eléje egy egész csomó esernyőt.

Elvira asszonynak nem került különösebb fáradságába az esernyőjét előkeresnie, minthogy egy kivételével mind — férfiesernyő volt.

Husvét egyszer esik
egy esztendőben...

BÉKÉT,
BOLDOGSÁGOT ÉS
JÓKEDVET ÁRASZT
az EMBEREK KÖZÖTT.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK SZERENCSEJE
MINDEN HÓ 15.-én VISSZATÉR, hogy az
egész országban örömet terjesszen és
szétoszon TIZ MILLIÓKAT.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Koldus-mecénás Athénben

(ATHÉN.) A görög főváros lakosságát érdekes hír foglalkoztatja az utóbbi időben. A város szociális bajba jutott, a segélyek folyósítására és a népkonyhák fentartására nem volt pénz. A szociális ügyosztály segélyeket kért a lakosságtól, kilincseltek itt is, ott is. Az adományok azonban gyéren hullottak a kasszába, a segélyezettek mozgolódni kezdtek. Kényelmetlen helyzetbe jutottak a vezetők, a munkások elégedetlenek voltak, a lakosságot nagy izgalom fogta el. A nehéz helyzetet végül is egy koldus mentette meg. Az egyik nap alázatosan megjelent a városházán és nagyobb adományt ajánlott fel a szociális nehézsé-

gek megoldására. A vezetőség nagyon meglepődött a nem adomány láttán és „felizgultan“ érdeklődtek az összeg eredete iránt. A koldus elmondta, hogy az összeg egy részét maga gyűjtötte össze, a többit pedig egyik gazdag amerikai rokonától örökölte. Végredeletében minden vagyonát a szegények javára hagyta. Erre ugyan csak a halála után került volna sor, de ha baj van, előbb is mozgósítani lehet a holt tőkét. Egyszer ő is könyörülhet másokat, eleget könyörültek már rajta is.

— Miss Reklám. Az amerikai hirdető vállalatok indianapolisi értekezlete nagy szótöbbséggel „Miss Reklám“-nak választotta Virginia Judd-ot. A hirdető világ új szépségkirálynője egy newyorki kiállításán egymillió dollár értékű ruhákat és ékszereket fog viselni: 750 dolláros estélyi toilletet, 30.000 dollár értékű cobolybelépőt, félmillió dolláros gyöngysort és 450.000 dollár értékű gyémánt-ékszereket.

— Épül a világ legészakibb temploma. Kanada északnyugati sarkában, Akla-vikban mintegy 200 kilométernyire északra a sarki övtől épül fel az új Min denszentek temploma, amely a sarki egyházmegyének lesz főkatedrális a mint ilyen a világ legészakibb temploma. Az új katedrális a terv szerint két év múlva szentelik fel. A diszitésre most igen érdekes és nagyértékű adomány érkezett és pedig több XIII. századból származó színes üvegablak, amelyeket Salisburyben találtak s most az új templomban alkalmaznak majd. Az anya-országból, Angliából régi faberakásokat és egyéb templomi tárgyakat küldenek az északsarki katedrális számára.

Rovottmultu vizipolózók

(LONDON.) Rovottmultu vizipolózók? Hol nyilott volna alkalom erre az erőpróbára másutt, mint Amerikában, ahol a fegyházak igazgatóinak nem utolsó gondja foglyainak szórakoztatása? Természetesen ott, még pedig Louisiana állam fegyházában, amelynek udvarán hatalmas uszoda van. A fegyház igazgatója az egyik vasárnap délután két vizipolózócsapatot állított ki egymás ellen. Az egyikben a pénsekrenyek rémei kaptak helyet, a másik csapatot viszont azok alkották, akik emberélet ellen követtek el bűncselekményt. A mérkőzés előtt általában a gyilkosok csapatára fogadtak a foglyok. Szerintük a gyilkolás közelebb áll a vizipolózás mint a betörés, no meg azután a büntetések

éveinek számában is tekintélyes előny mutatkozott a gyilkosok javára. A gyilkos-csapat 137, a betörő-együttes viszont csak 64 évi fegyházat „reprezentált“. A mérkőzés nem hozta meg a várt eredményt. Gyilkos küzdelem alakult ki, de a betörők „betörést“ csináltak és 6:1 (2:1) arányban fölényesen szereztek meg a győzelmet.

MUNKÁS-MOZGÓBAN: Április 24-27-ig. Két világszlager. Új copia. Hatalmas monumentális dráma. Fősz.: Ramon Novaro és May Mc. Avey.

BEN HUR

Nem megyek az esküvőmre

Nemvettető szalon vigjáték, fősz.: Joan Crawford és Brian Aherne. III. Jurnál és színes Micki Maus.

No. 3

No. 3

Szép,
jó, olcsó

finom és tartós paplan, törülköző, férfi és női fehérneműanyagok nagy választékban
MAGAZIN DE PLAPOME
CAL. REG. FERDINAND
az udvarban.

No. 3

No. 3

skola Alapítvány

A pilóta szörnyű bosszúja

Végzetes tévedésből halálba küldte szerelmi „riválisát” az ok nélkül féltékeny pilóta

(NEWYORK.) Az itteni esküdtbíróság rövid időn belül rendkívül tragikus gyilkossági pert fog letárgyalni.

Amult év nyarán Fred Harrison fiatal pilóta megismerkedett az egyik tánc ünnepélyen egy nagyon szép fiatal leánnyal. A fiatalok egy pillanat alatt egymásba szerettek és két hét múlva már megállapodtak abban is, hogy Fred megteszi első látogatását Gwendolin Mc Pherson szüleinél. A látogatás meg is történt és egy nappal később Fred Harrison egyedül sétált a Hyde Park egyik magányos fasorában.

SZÖRNYŰ CSALÓDÁS

Boldogságtól eltelten rőtta az utat — gondolatai pedig Gwendolinéid időztek. Egyszerre csak azt vette észre, hogy néhány lépéssel előtte egy szerelmes pár halad szorosan egymás mellett kart a karba fűzve. Amikor a pár visszafordult, Fred egy fa árnyékába lépett, hogy ne zavarja őket. Nagy meglepetésére

a férfiben legjobb barátját, Robert Lewist ismerte fel, de hogy ezután a nőre nézett, majdnem felkiáltott a megdöbbenéstől, mivel a nő legjobb barátja karján Gwendolin volt.

Minden elővigyázatát mellőzve, előlépett az árnyékból, hogy jobban megnézze a nőt, nehogy csalódsárról lehessen szó. Sajnos,

beigazolódott a gyanu, Lewis karján tényleg Gwendolin sétált.

Fred úgy érezte magát, mint akit a villám sújtott, boldogsága szétfoszott és ennek oka még mindezekhez legjobb barátja volt. Ugy találta, az életnek nincs semmi értelme és öngyilkosságra gondolt Gwendolin a következő vasárnap hiába várt vőlegényére. Amikor pedig Fred néhány héttel később megkapta barátjának meghívóját annak eljegyzésére, szó nélkül a tűzbe dobta a levelet.

ROBERT LEWIS UTOLSÓ UTJA

Robertból boldog házasember lett. Bizonyos idő múlva üzleti ügyben Párisba kellett utaznia és elhatározta, hogy annak a légiforgalmi társaságnak gépével repül Londonból Párisba, amelynél Fred Harrison állt alkalmazásban, mint pilóta. A sors úgy akarta, hogy ezen a napon éppen Fred legyen szolgálatban és Robert volt az egyetlen utas.

Robert Lewis vidáman üdvözölte régi barátját, de az szó nélkül elfordult tőle. Mindketten hallgatva szálltak be a gépbe.

Fred mereven nézett maga elé, megfogta a kormánykereket és nemsokára hatalmas magasságban repült a gép Franciaország felé. A két egykori barát egyedül volt a levegőben. Egy idő múlva átrepültek a szárazföldre és a tenger felé kerültek. Fred Harrison ekkor megnyomott néhány emeltyűt

A motor elállt és a gép féltelmes gyorsasággal zuhant a vízbe.

Fred nem figyelt a kétségbeesett sikolyra, amely háta mögül hallatszott, behunyta szemét és várta a halált.

AZ IGAZI TRAGÉDIA

Ama hely közelében, ahol a London-párisi repülőgép a tengerbe zuhant, történetesen egy gőzhajó haladt, amelyről azonnal vízrebocsátották a mentőeszközöket, de minden igyekezetük ellenére

csak egy embert tudtak megmenteni, az eszméletlen, súlyosan megsebesült pilótát.

A repülőgép egyetlen utasa a hullánokban lelte halálát.

Amikor Fred Harrison magához tért, mint egy örült kiáltozni kezdett. Azt ordította, hogy nem akar tovább élni, mert hiszen a halált kereste és azt akarta, hogy álbárátjával együtt haljon meg. Ekkor már

tudta mindenki, hogy nem történt baleset, hanem büntényről van szó. Fredet Londonba szállították és amikor

állapota javult, kihallgatták a rendőrség emberei. Fred Harrison beismerő vallomást tett és

elmondotta, hogy a féltékenység és a bosszúvágy hatása alatt követte el borzalmas tettet.

Néhány nap múlva jelentették, hogy barátjának özvegye akarja felkeresni. Védekezni akart és el szeretne volna kergetni a nőt, de nem tehetett semmit, hiszen mozdulatlanul kellett az ágyban fektünie. Az özvegy mély gyászban lépett a szobába és vele jött Gwendolin ikerhuga, aki megszólalásig hasonlított ikerestvérehez.

A borzalmas „taki-satu”

Kábítószerek csempészek bosszúja

A „jiu-jitsu” mesterei kétségen kívül a japánok. De ők sem ismerik minden fogását ennek a birkózó módszernek. Vannak olyan trükkök, amelyeket csak kínaiak tudnak. Ezekkel ugyszólván pillanatok alatt meg lehet ölni egy embert, anélkül, hogy bármiféle külső nyom maradna az erőszakos halál után. E fogások egyik legveszedelmesebbike a „taki-satu”. A taki-satu titkát néhány esztendő óta az angolok is ismerik. Egy diplomáciai szolgálatban álló attasé kínai származású felesége árulta el. Azóta a Scotland Yard valósággal hét lakat alatt őrizi ezt a veszedelmes titkot. Megérthető a nagy óvatosság, mert tesék csak elképzelni, hogy mi lenne, ha avatlan emberek is megtanulhatnák a taki-satu fogását. Egész sereg embert tennének el láb alól a segítségével, anélkül, hogy bárki gyilkosságra gyanakodhatna.

HOLTTEST A VASRÁCSON

Néhány héttel ezelőtt azonban nagy meglepetés érte a Scotland Yard vezetőit. Wellingham rendőrfőfelügyelő ugyanis telefonértesítést kapott, hogy egy Jimmy Hardy nevű taxisofter a város egyik parkjában ismeretlen hullára bukkant. A gyilkosok a hullát át akarták dobni a park vasrácsán, de fennakadt a lánczaserű vasrudakon és most, mint valami bábu lógott szörnyű helyzetében. A sofför a legközelebbi rendőrállomásnak jelentette a különös leletet. A rögtön megindított nyomozás során megállapították a selyem pizzamában öltözött hulla személyazonosságát. Nem volt senki más, mint Sir Cecil Barry Dawson, aki az indiai kormány egyik magasrangú tisztviselője volt. Annak idején a titkos szolgálatot irányította és különösen a kábítószerek csempészésének üldözését hajtotta végre nagy eredménnyel. A boncolás során semmi külső erőszakot nem találtak a holttesten. Fokozta a rejtélyt, hogy sir Dawsonnal egyidőben nyomtalanul eltűnt Reginald Lee, a marseillei angol konzul is. Miután Lee is jelentékeny részt vett a kábítószerek csempészek üldözésében, a rendőrség emberei előtt nyilvánvalóvá lett, hogy tervszerű merényletről van szó.

KÜLÖNÖS ADATOK

A továbbiak során egy régen ismert ópiumcsempész lakásán házkutatást tartottak. Az illető ugylátszik megsejtette a veszedelmet, mert még kellő időben elmenekült. Amikor iróasztalát feltörték, több kínai és hindu nyelven írt feljegyzést találtak. Egy zöldfedelű füzetkékben azután egy különös kínai név ötlött a nyomozó Wellingham főfelügyelő szemébe. Csang-Sienti, ez volt a név. Wellinghamnak ismerősnek tetszett és rövid gondolkodás után rájött, hogy ez a kínai az egyik londoni kabarében, mint zsonglőr szerepel. Két detektív társaságában nyomban elindult a kínai artista lakására. Amikor benyitottak, a házfelügyelő, aki részeg volt, nem akarta beengedni őket. Végül is

Fred szóhoz sem jutott a meglepetéstől és amikor

végül megtudta, hogy az a leány, akit annak idején Robert Lewissel látott Gwendolin hűga volt, méretetlen megbánás vett rajta erőt, de már késő volt. Barátja halálát nem tehetette már jóvá.

Fred Harrison, aki most már felgyógyult sérüléseiből, a közeli napokban a londoni esküdtbíróság előtt felel tért.

megértették vele, hogy rendőrségi közegek.

„MAJOMPOFA”

Vita közben hirtelen kinyitott a villa ajtaja és egy torzarcu, zömök kínai dugta be a fejét. Egy pillanat múlva azonban újra eltűnt. A rendőrfőfelügyelő utána akart sietni, de a házfelügyelő nevetve mondotta: „Hiszen ez csak Majompofa volt, nem ismeri a Majompofát? Ujságkihordó.” És valóban a villa ajtajában ott feküdt a Times legfrissebb száma. A detektívek erre felmentek az emeletre, ahol a kínai zsonglőr szobája volt. A lakást azonban üresen találták. Legnagyobb meglepetésükre az ablak tárva-nyitva állt és meglátszott, hogy röviddel ezelőtt valaki sietve elhagyta a helyiséget. A három rendőrmember azonnal a menekülő után vetette magát. Még látták, hogy két gyanús külsejű egyén rohan a Themse folyó felé, ahol egy motorcsónak várta őket. Pillanatok alatt aztán eltűntek az éjszaka homályában.

A TAKI-SATU UTJÁN

A továbbiak során annyi még kiderült, hogy a Majompofa nevű kínai és az artista egy kábítószerek csempészbanda tagjai voltak. Ugy látszik ez a banda mindenképpen el akarta tétetni láb alól Sir Cecyl Dawson, aki sok kellemetlenséget okozott nekik és ezért a marseillei angol konzullal egyetemben a taki-satu utján megölték őt. A gyilkosokat azonban mindmáig nem sikerült kézrekeríteni.

Angliában a Husvét hidegebb volt, mint a Karácsony

(LONDON.) Anglia az idén az évszázad leghidegebb Husvétját ülte. A hőmérséklet a délnyugati partvidék kivételével alacsonyabb volt, mint Karácsonykor. Több helyen mínusz 8, minusz 9 fokot mutatott a hőmérő. Lincoln- és Kent megyékben, amelyeket Anglia gyümölcsöskegyének neveznek, a heves jégverést fagy, majd hó követte. Bristol és Manchester vidékéről szigorú fagyokat jelentettek. A sportmérkőzéseket a közönség mindenütt bundákba öltözve, dideregve nézte végig. A késői fagyhullám majdnem mindenütt teljesen elpusztította a gyümölcs termést. Különösen kilátástalan a szilva- és az epertermés. Súlyos károkat okozott a fagy a korai burgonyában és a zöldségfélékben is. Attól tartanak, hogy az angol konzervgyárak nagymértékű behozatalra lesznek utalva.

A fák is meghalnak.

Evekkel ezelőtt tanuja voltam egy fa halálának. A falumban élt és a feljegyzések szerint jó hosszú ideig. Mint gyermek, sokat játszadoztam körülötte. Pontos átmérőjére nem emlékszem, de bizonyos, hogy hét felnőtt ember sem tudta átölelni. Még a könyv is írt róla! Solnoc-Doboca vármegye monográfiájában olvastam, hogy a monda szerint Árpád a vereckei hágón való átkelése után ezalatt a fa alatt pihent meg. Csodáltam is ezért!

Egy nyáron aztán vihar rombolt a faluban. Először a templomok tornyait sodorta magával. Végül az Árpád-fába is belekötött. Koronája régen megsemmisült, de kérges ágai az életről bizonykodtak.

Mintha tegnap történt volna. Esteledett, amikor a jámbor szerelvény megállott a bakterháznál. A rövidebb utat néztem és így a parkon siettem a szülői ház felé. Az esti szellő fejszecsapásokat vett a szárnyára. A nagy fa tövét öt fejsze rágta. Egy percre megállottam és szóltanul, szinte dermedten néztem az emberekre.

— Még vagy kettőt — szölt a biztató hang — és aztán megtántorodott az ősi tölgy... ijesztő recsegés, a föld dübörgött, mintha tiltakozna...

Elterült az anyaföld ravatalán... Megsiratam az óriás halálát...

A Bethlen-család régi fészke a falumtól alig 12 km.-es utat jelent. A híres bekehegyi kanyarónál a vonat ablakából bámulatbaejtő látvány kapja meg az utas figyelmét. A radnai havasokból érkező Somek, mintha a vonat tenaelve alatt folyna el. Szemben pedig, a hegyoldalon szálal fenyves.

Azóta elhunyt Bethlen gr. ültette 10 katasztrális holdon. Benne gyönyörű sétatény, négy történelmi számból.

A Bekehegyen pedig egy magasságon békében pihennek a Bethlenek. Örök álomra idehajtották le fejüket...

Mostanában ismét hazaszóltottak. A bekehegyi kanyarónál még egyszer látni akartam a fenyvest, a tavasz örökszíneit viselő erdőt.

A szálal, a sétatény, a négy szám eltűnt, megsemmisült. Láttam, de még se hittem. A csutkó-tömeg szomorúan nézett az utasokra s olyan boldog voltam, hogy a már kopár hegyoldalt elnyelte a távolság.

Oththon magyarázták:

— Ha megtudná az ültető, hogy haldanként nyolcezer lejért adta el az utód, életet lehelne a száradó gyökerekbe...

DEMETER BÉLA

— Aranybánya a csatornában. Newyorkból jelentik: Két vállalkozószellemű newyorki fivér, Cassano Lajos és Antal gyanus viselkedés miatt a rendőrség elé került, amikor egyik éjszaka egy csatornanyíláson át bukkantak fel az alvilágból tetőtől-talpig sárosan. A bíróság előtt bevallották, hogy virágzó aranybányát fedeztek fel a csatornában, amelynek iszapját ásóval és gereblyével kutatták át és a legkülönbözőbb aranytárgyakat találták, mint fogak, pénzérmék, aranyékszerdarabok, stb. Heti átlagos keresetük meghaladta az 50 dollárt, egyszer egy 150 dolláros értékű gyűrűt is találtak. A bíróság szabadon bocsátotta őket azzal a feltétellel, hogy abbahagyják az „aranybányászást”.

— Greta Garbó a világ egyik legszebb gyémántnyakéke. Stockholmól jelentik, hogy egy ottani kiállításon remekmű 63 karátos gyémántot mutatnak be, amelyet beavatottak szerint Greta Garbo vett meg 800.000 svéd koronáért (mintegy 30–35 millió lej.) A híres filmszínésznő az óriás-gyémántot jelenleg készülő nyakláncra függő szalliterjének szánta. A nyaklánc, amelyhez még gyűjti a drágaköveket, a világ egyik legszebb gyémántnyakéke lesz.

A modern Anglia

Hogyan sarcol a brit szigetország az ipari élet megmentéséért és a munkanélküliség leküzdéséért?

„Great griefs, I see, medicine the les.”
Shakespeare.

(Látok nagy fájdalmakat, de kevés orvosságot.)

(MANCHESTER.) Amennyire igaz az, hogy Anglia ipari kifejlődése, az elmúlt ötven év alatt, hatalmas tökének megteremtője volt, éppen annyira igaz az is, hogy a legnagyobb nemzeti betegségnek: a munkanélküliségnek valószínűleg talajt teremtett. A világhíres szén és vasbányák nemcsak gyárak megteremtői lettek, hanem környékeiknél a munkanélküliség nyomorultjainak keserves tanyáivá is. A büszke gyár kémények között vannak olyanok, amelyekből éveken keresztül nem láttak füstöt felszállani. Az ilyen kémények és gyárak környékén azután megszületnek a nyomortanyák, amelyeket az angolok rettegett szóval így neveztek el: „Slum.”

Hogy a munkanélküliség miért alakult a modern Anglia legfontosabb problémáinak egyikévé, annak több oka van. De, talán, a legfontosabb ok: két, a háború előtt kizárólagosan csak angol iparnak nemzetközi szempontból való megtekintésben keresendő. A háború óta sem a pamut, sem a hajóiparnak nem sikerült tapraállítania. A „pamut-malmok” (Cotton mill) egyenként vesztették el piacaikat Japánnal szemben. A hajóipar pedig a háború alatt annyira nemzetközivé változott, hogy minden állam igyekezett saját hajóit előteremteni. Ez a helyzet az elmúlt 20 esztendő alatt még tovább fokozódott az angol „ship-yard”-ok (hajó-udvarok) hátrányára.

E két iparág által uralt területeket, az azokon előforduló nehéz problémák miatt, Anglia „speciális-érák”-nak nevezte. A speciális érákhoz az utóbbi 15 év alatt igen fontos területtel járult hozzá egy másik ipar: a bányászat.

A jelenkor Angliájában rendszeresen három tartományt soroznak a munkanélküliséggel sújtott speciális érák közé, ezek: Durham, Cumberland és Wales déli része.

Az északi városok közül, Londont nem említve, Liverpool és Manchester (a világ legnagyobb pamut gyáraival) igen világ százaléku munkanélküliséget képviselnek, amely jelenleg rohamosan növekszik.

Az angol munkanélküliség problémájának megoldására csak az utóbbi évek alatt történt igazán valami, ami az emberi haladás és történelem szempontjából nagy fontossággal fog birni. A kort meghaladó eszközök és eszmék gyönyörű példái lehet tanulmányozni ebben a pillanatban Angliában, ahol a modern társadalmi bajjal szemben végre megkezdődött a komolyan tervezett munka.

Kétféle munkanélküliség

Az angol munkanélküliség két, jól megkülönböztethető, osztályba sorozható

Vannak munkanélküliek, akik munkájukból kikerültek és ezért nem dolgoznak. Vannak azonban olyanok, akik sohasem dolgoztak.

Az állam által fenntartott munkanélküli bizottságnak így két teljesen különböző tábort kell megkülönböztetnie. Eszerint az eszközök is különbözők.

A második csoportba tartozókat más néven „ifjúmunkások”-nak is nevezik. 1938. márciusában ezeknek a száma 130.600 volt. Problémájuk megoldására, általában egyetlen módszert fogadtak el: az áttelepítést. Ifjú embereket, akik még nem alapítottak családot, a munkanélküli otthonokról olyan területek, városokba telepítik, ahol munkára tehetnek szert.

A nagyobb baj azonban akkor merült fel, amikor a családok munkanélküliekről van szó. Őket, egyik helyről a másikra, telepítési célokkal nehezebb. Ezért más utakat kell keresni a megoldáshoz.

1. A legfontosabb dolog, ami az ök ügyében történt: az úgynevezett „dole system”-nek a felállítása volt. „Dole” magyarul „részesedés” jelent, amelyet minden angol munkás, aki munkából kikerül, meghatározott pénzösszeg alakjában kap az „állami alaptól”, amelyhez munkája idején ő is hozzájárult.

2. Másik igen nagy jelentőségű eljárás volt: új iparművek beállítása a régi helyébe. Ezzel kapcsolatosan, egészen természetesen, másik eszme is megszületett:

3. „Dologmezők” (work-camp) létesítése, ahol 3 hónaptól 6 hónapig terjedő időszak alatt

a régi munkásokat új iparra, vagy munkára képesíti. Három ilyen intézmény van az ország területén, ahol az új életet kezdeni akarók teljesen ingyen ellátást és képzést nyernek.

E három „alapintézkedésen” kívül számtalan erőfeszítés történik mindennap Angliában a „legnagyobb emberi betegség” gyógyítására,

főleg társadalmi uton.

Igy születnek meg a különböző „alpok” és a munkanélküliek kulturális foglalkoztatására alakult egyesületek.

Az államtól függetlenül megindult ilyenemű mozgalmak közül a legnevezetesebb és egyúttal a legmodernebb az úgynevezett: „fennállási produkció”. Lényege abban áll, hogy

különböző területeken, különböző foglalkozású emberek, akik munkanélküliek, szervezetbe tömörülnek, műhelyeket építenek és árukat állítanak elő, nem eladási célra, hanem kicserélés céljából.

Ilyen „munkanélküli klub” létesülhet két város munkanélküliei között, akik az egyik városban élelmicikkkeket állítanak elő és a másikban ruhaneműt.

A „betegség” ezen erőlködések ellenére is csak betegség marad. A napilapokban megjelenő képek és cikkek állandóan éles megvilágításban tárják elő az angol speciális érák nagy problémáját: Lesz-e számukra boldogulás...?

Nagy Zoltán.

Koporsójába fektült és úgy halt meg a különködő gazda

(BAJA.) Józity József, vagy ahogy a szomszédos Herczegszántó községben mindenki nevezte, Jid bácsi, jómódú sokak kigazda egész életében külön ember volt. Másfél évvel ezelőtt tölgyfakoporsót csináltatott az egyik asztalossal, aztán rávált az állított az udvarán, gyertyákat gyújtott, sirálásszonyokat fogadott, majd odarendelt egy bajai fényképezést s ekkor befektült a koporsóba és lefényképezte magát.

— Látni akartam, milyen leszek, ha meghalok.

Ezzel indokolta a különködést Jid bácsi, aki a fényképekből küldött is Jugoszláviában és Amerikában élő fiainak.

Ráírta a fényképek hátára: Ne ijedje-

tek meg, még nem haltam meg, csak előre gondoskodtam ezekről a fényképekről.

Most aztán Józity gazda

80 éves korában pontosan úgy halt meg, ahogy másfél évvel ezelőtt előre megrendezte.

Felöltözött fekete ünneplőbe. A másfél évvel ezelőtt megvásárolt koporsót beállította a szoba közepére. Gyertyákat, sirkeszerzetet szerzett, sőt a nevével előre megíratta, kifizette a temetési költséget, a papot, sőt a halotti torhoz maga készítette oda a bort. Ezután befektült a koporsóba és tegnap szép csendesen elaludt. Halála előtt vagyona maradvékát a szegények között osztotta szét.

Háromszázezer pengőt örököltek a budapesti vénkisasszonyok

(BUDAPEST.) Nagy szerencse érte a pártában maradt idős kisasszonyokat: hatalmas vagyont, mintegy 300.000 pengőt örököltek, hogy magányos életük gondjait enyhíthessék. Szegény vénkisasszonyok, rossz viccek és a család ifjú tagjainak cátlálói, végre résztvevő és megértő lélekre találtak egy dugszag arisztokrata uriaszony személyében, aki egész vagyonát rájuk hagyta. Hogy a jölelki adományozó nemes, de mindaddig egyedülálló elhatározásának mi volt az indító oka, nem sikerült megállapítani.

A régi császárváros fénykorának ismert alakja volt báró Ringelsheim József tábornok, valóságos belső titkos tanácsos, aki mint a Monarchia egyik legmagasabb rangú katonatisztje, az udvarnál is bejáratos volt és nagy kegyben állott. A báróról tudták, hogy felesége magyar származású: kissármási Kiss Ottília. Hír szerint a tábornok nagy ifjúkorában magyarországi állomásozása során ismerkedett meg a tekintélyes nemesi családból származó szép Ottiliával, akibe beleszeretett és felségül vette. A házasságból egy leány született: Róza. Amikor a tábornok nyugalmába vonult, a nyugdíjas katonatiszt kedvelt városában Grácnban telepedtek meg. A báró halála után az özvegy leányával meglehetősen visszavonultan élt. 1909 november 12-én a báróné is elhunyt.

Halála után végrendeletet találtak, amely 1908 június 20-án kelt. Ebben az özvegy intézkedett tekintélyes vagyona

felosztásáról. Közele rokonai is örököltek, de a vagyon nagy része természetesen leányának jutott. Volt azonban a végrendeletnek egy érdekes zárási rendelkezése:

— Ha kedves Rózsám férjhez menne, — hangzik a rendelkezés — és gyermek hátrahagyása nélkül hunyna el, elrendelem, hogy ingatlanaimból, valamint 25.000 korona készpénzzel

alapítvány létesítendő ötvenedik évüket betöltött szegény urilányok részére felállítandó otthon céljaira.

Egy alapítványi hely évi ezer korona legyen és annyi létesíttessék, amennyire az alapítványi vagyon kamataiból telik. Az igénylések elbírálásánál családtagok esetleges leszármazottai előnyben részesítendők.

A továbbiak során a részletezésnél kiderült, hogy a báróné Logodi uccai, a Mikó ucca 1 szám alatti, valamint az Attila ucca 41—45. szám alatt levő házaikat és egyéb ingatlanait hagyta az alapítvány céljaira. A végrendelet felbontása után ugyan megállapították, hogy a Logodi uccai házat a báróné időközben eladta és a másik két házat is feleségében osztatlan közös tulajdonjog terhére, de még így is tekintélyes összeg maradt az alapítvány céljainak megvalósítására.

A végrendelet értelmében tehát báró Ringelsheim Róza nem adhatta el az anyai örökséget, mert azt az alapítványi rendelkezés terhelte és őt csak a haszonélvezet illette meg. Még is támogatta a végrendeletet, de a pereskedés befeje-

Szállamként magy
el a haja

PETROLIGER
HÁLAZAT
A KORPAZAT
MEGELŐZI A HÁNY LAST

befejeződött, mert kiegyezett az alapítványi ügyigazgatósággal.

Közel 30 év telt el. Báró Ringelsheim Róza sohasem ment férjhez. Mintha a végrendelet szellemének árnyéka kísértet volna, ő is, mint elhunyt anyjának kegyeltjei, vénkisasszonyként fejezte be életét. Hatvanéves elmúlt már, amikor a múlt év áprilisában Grácnban elhunyt. Bár nagyon művelt hölgynek ismerték, mégis olyan körülmények merültek fel, hogy haláláig gyámja intézte ügyeit.

Báró Ringelsheim Róza halála után az alapítványi ügyigazgatóságnál elővetették az alapítvány három évtizede porosodó aktáit és

megkezdtek a szükséges intézkedések megtételét, hogy báró Ringelsheim Józsefné utolsó akaratát teljesítsék.

Kiegyeztek a társörökösökkel, úgy, hogy a Mikó uccai háromemeletes bérpalota az alapítvány kizárólagos tulajdona lett. A házat mintegy háromszázezer pengőre (körülbelül 10 millió lejre) értékelik, úgy, hogy az ötven éven felüli szegény urilányok otthona tekintélyes vagyonhoz jutott. Még egy-két kisebb pert kellett befejezni és immár

minden akadály elhárult a maga nemében talán az egész kontinensen egyedülálló otthon megnyitása előtt.

A belügyminisztérium illetékes ügyosztályán is megtették a szükséges előkészületeket. A részletek megvitatása most folyik, de annyi valószínű, hogy az otthon a Mikó uccai házban rendezik be, úgy, hogy a lakások egy részét felszabadítják és az aggkisasszonyok otthonává alakítják át.

Külön probléma még, hogy az otthon miképpen rendezzék be, hiszen

hasonló intézmény még nem volt Magyarországon

s nem tudni, hol találhatnak majd mintát.

E héten nyílik meg a

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSAR

mely április 29-től május 9-ig tart.

50 % UTAZÁSI KEDVEZMÉNY

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt.

A MÁV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Visummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyébként 120 lejért kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

— BCU Cluj-Napoca.

Az utolsó vámpír a Bánságban

Amikor a timisoarai tartományfőnökség adott hivatalos utasítást, hogy a vérszívót a vámpírtörvények értelmében tegyék ártalmatlanná

(TIMISOARA, április.) Az Urnak 1725-ik esztendejében, április havában vagyunk. A török hódoltság alóli felszabadulás első éveit ezek, amikor Mária Terézia a középkori elmaradottságban talált Banatból új, virágzó tartományt, Banater Landesadminisztrációt létesít. Országutak, közlekedési járművek nem igen vannak és kerekén husz napi idő alatt tette meg az a lovaslegény az utat Timisoarara, akit Rácz János Lugoj kerületi tisztartó április harmadikán indított utnak. A legény felette fontos jelentést hoz és a hivatalos vörös pecsétekkel ellátott levél a következőket tartalmazza:

„Nagyérdemű császári közigazgatósági hatóság!

Kegyelmes és parancsoló Uramnak.

A nagyérdemű császári közigazgatósági hatóság kegyes parancsa értelmében Herenbies községbe küldtem az irtókat, hogy ott a gyanu alatt álló varázsló sirját fölgyis- sa: aki úgy találta, hogy az elhalt teste friss és ép, jobbkézét szájánál tartja, fejével jobb válla felé fekszik és feje alatt vér látható: ennél fogva alapos a feltevés, miután a test már hónap hónapja a földben volt és semmi enyészet rajta nem észlelhető, hogy az illető volt a vérszívó. Ennélfogva a nagyérdemű közigazgatósági hatóságtól alázatosan kérem a további parancsot, mit tegyünk ezzel a holttesttel, amely jelenleg állandó őrség mellett nyitott sírban fekszik, én pedig köteles tisztelettel vagyok magas parancsoló Ur Uram iránt, alázatos szolgálja,

Lugoj, 1725. április 3.

Joannes Rácz.

A vámpír felláztatja a lakosságot Rácz János Lugoj kerületi tisztartó 1724 év Szilveszterének napján különös mozgolódásról kapott hírt a körzetébe tartozó Herenbies községből.

A lugoji vásárra igyekező parasztok borzalommal beszéltek arról, hogy a falujukban vámpír garázdálkodik.

A félfa lakossága súlyos betegen fekszik, éjszaka senkinek mer aludni, mert attól tart, hogy álmában rátör a sirjában sem nyugvó varázsló és kiszívja vérüket. De a tehenek sem mentesek garázdálkodásától és a faluban, sőt a környéken kitört állatvérsz is ez a kóborló, megrontó szellem okozza.

Rácz János felvilágosított ember volt. Évekig élt Nyugaton, hosszú ideig tartózkodott a császárnő udvarában, ahol nem igen volt alkalma vámpírról szóló legendával találkozni.

Alaposan lefordította a rémüldöző parasztokat és elkergette őket. Sok baj és gond volt akkoriban a kerületével, ezernyi tennivalótól főtt a feje. Joannes Rácz tisztartónak és nem ért rá babonákkal is bibelődni.

Ezen a vidéken azonban, ahol a babona és pálinka évszázadok óta igában tartotta a népet,

Rácz János megfontolt szavaival nem lehetett a vámpír rettenetes és pusztító babonája ellen harcolni. A faluban és a környéken tömegőrület tört ki, a vámpírhisztéria vett erőt a lelkeken. A felizgatott lakosság az éjszakákat házon kívül töltötte és végül nyílt lázadásban tört ki.

Rácz János most már akarva, nem akarva is kénytelen volt jelenteni Herenbies község vámpírját és egyúttal megírta azt is, hogy a lakosok

egy, évekként elzött falujukba költözött idegenre gyanakszanak.

A szomszédos Hunedoaramegyéből ide költözött, élete delén levő bizonyos Mathias Hanca, egyedülálló ember volt és állandóan könyveket bujt. Éjszakánként meglesték a szomszédok, amint nyitott ablak mellett égő tüzhelye fölött különböző lombikokban titokzatos

folyadékokat főzött és ezért varázslónak nevezték el. Halála után másodnap történt az első megbetegedés, melyet azután követett a többi.

A vámpírt a vámpírtörvények szerint kell kivégezni.

A timisoarai adminisztráció már komolyan vette az első jelentést is. Azonnal utasította Rácz tisztartót, hogy haladéktalanul utazzon a helyszínre, vagy akadályoztatása esetén megbízottját küldje a községbe, amely tartozik arról jelentést tenni és azt határozathozatal céljából nekik elküldeni.

A vámpírról szóló babona Országból származott.

és annak lényege szerint a halott éjnek idején nem tud nyugodni és ezért elhagyja sirját, élőknek keres fel, akiknek kiszívja vérét. Sokszor azonban nem tesz kivételt ember és állat között, mert teheneket, vagy lovakat is megrágnak. A legenda szerint azonban, akit a vámpír egyszer felkeresett az maga is vámpír lesz és halála után most már ő keres további áldozatokat.

Joannes Rácz 1725. április 3-án kelt jelentésére a timisoarai adminisztráció a következő utasítást küldte:

„Miután alapos vizsgálat úgy mutatja, hogy a gyanu alatt volt varázsló a leírt mód alapján alap-

san gyanusítható, hogy azonos a vérszívóval, úgy ő — tudniillik Rácz, mivel a felsőbb hatóságok alantas közegeiket harmadik személyen nevezték mindig — a holttesttel minden további nélkül ugyan azt végezetheti, ami más különben hasonló esetben szokásos.”

A legvirágzóbb tavaszi napon, május elsején kapta kézhez Rácz tisztartó a felsőbb helyről nyert utasítást és ennek alapján most már

ő maga utazott le Herenbies községbe, ahol a vámpírtörvényeknek megfelelően a község vezetőségével és előjáróival egy előre meg- szentelt és kihelyezett fakaróval ünnepélyesen átszúrták néhai Mathias Hanca szívét.

A karóval jőreően odaszögezték a sirjához, hogy többé ne tudjon nyugodni. A karóval szabadulni és utána ismét elföldelték. Két napig még őrizték a sirt. A halott azonban már ártalmatlanná lett téve és

a vámpír többé nem zavarta Herenbies község lakóinak nyugalma.

Ezek az okmányok az országos levéltárban eredetiben a timisoarai adminisztráció iratai között a 129. fasciculusban találhatók.

Ifjabb Kubán Endre.

Romantika — modern változatban

Barátnőm, mint egy cica, összegombolyodva feküdt modern berendezésű szobájának puha pamlagán. Szeme ököl nyire kisírva, haja kuszan szétzilálva, egész lénye a megtestesült fájdalom és kétségbeesés.

— Jó, hogy jössz, — mondja zokogva — legalább megírhatod, hogy az élet sokszor drámaibb dolgokat produkál, mint ami a ti fantáziátokban valaha is megszületett.

— Mi történt, az Istenért? Szólj már gyorsan! — sürgettem türelmetlenül.

Hosszas biztatásomnak végre meg lett az eredménye.

— Hosszu hónapok óta — hiszen tudod — gyűjtöm, dugom a pénzt, nem megyek színházba, moziba, cukrászdába, nem ülök autóbuszba, szóval nem élek társadalmi életet, csak, hogy a régi vá-

gyam, álmom megvalósuljon, hogy szép, finom tavaszi kosztümöt vehessek magamnak.

— Volt már három ezer lejem megta- karítva és gondoltam, szétnézek kicsit az üzletekben. Magamhoz vettem a pénzt és néhány sikertelen kísérlet után végre az egyik nagy női-divatüzletben megállapodtam. Három különlegesen szép szövet nyerte meg egyszerre tetszésemet és nem tudtam választani. Né- hány pillanatnyi töprengés után arra kértem a cégtulajdonost, küldesse fel mind a három véget lakásunkra, majd édesanyámmal együttesen dönteni fogunk odahaza. A kereskedő — aki régebbi vásárlásaimból jól ismert, elő- zékenyen megígérte, hogy félórán belül otthon lesz a szövet.

— Több apró-cseprő dolgom elinté-

Drága kincs a látás

Szemüveg or-
vosi rendelésre

M. GOLDNER

optikus Cluj, Calea Regele Ferdinand 24. sz. (Az udvarban.)

Mohón-mohón iszom a feledés borát...

Nem teljesült álmok bús menetben jönnek...

Kacagó kedv, öröm meglapulva, bújva Csodálkozva nézik, hogy kísérő bánat Fekete fátyolát bontogatja újra...

— Hogy borítson mindent: tépett levelektől, Hervadó virágtól roskadozó asztalt, Tisztán látó szemmel s nem remegő kézzel Sorban összerakott szerelemravalt... Eltemetni valót — tudod abban a mély Magaásta sírban. Hisz nincsen mi mentse Temethetem könnyen, nem állhatod utam: Gyűrt, kúsza jellemed, messze sodort engem.

Nagy szerelmünk torán új álompohárból Mohón-mohón iszom a feledés borát — Hivatlan bánat rám hiába borítja Rádemlékeztető fekete fátyolát. Lezajlott, végbement. Nem volt lelketlő. A megbújt örömek ujjongva kacagnak Mert a Hója felől repdes, száll a fénye Sebeket gyógyító virágos tavasznak.

Dancsó Ilona.

zése után én is hazasiettem. A kelmék már otthon voltak és anyus szakértő szemmel válogatott belőlük. Mikor meg állapodtunk, mindketten ismét eltávoztunk otthonról. Csak háztartásunk gyöny- gyét, Katit hagytuk otthon házőrzőnek. Bár ne hagytuk volna...

— Estefelé, mikor hazaérkeztünk, konyhánk büszkesége gyanus sietséggel kijelentette, hogy senki sem keresett, csupán a „fiu volt a bóból” a szövete- kért. Természetesen mind a három vé- get odaadta.

— Rossz előérzet gyötört. Faggatni kezdtem a leányt.

— Te, ugyanannak a fiúnak adta oda, aki elhozta a szövetekeket?

— Nem, — de azt mondotta, hogy a másik ember el van foglalva és így ő gyűtt érte.

— Valami írást kértél az átvételről?

— Semmit.

— Határtalan nyugtalanság kerített hatalmába.

— Negyedóra múlva beállított a cég embere.

— A főnök elküldött a szövetekekért.

— Miféle szövetekekért? — próbáltam remegő hangon leleplezni izgalmamat. — Hiszen ezelőtt félórával elvitte mind a három véget a másik küldöncük.

— Az ember pillanatig réám bámult tanácstalanul (és ez alatt a pillanat alatt mi mindent gondolhatott rólam!) majd elvigyorogta magát.

— Ugyan ne vicceljen már a nagy- sága velem. Tessen csak ideadni azokat a szövetekeket. Nekünk nincs is két emberünk, csak én vagyok a cégnél egye- dül. En hoztam el, én is kell visszavi- gyem.

— A következő pillanatban a szoba elsötétült körülöttem, majd örült gyors- sággal el kezdett visszafelé forogni benne minden, velem együtt. Semmi két- ség, szélhámós, vagy szélhámósok ke- zébe estem. Meglepett valami csalo az üzletben, kihallgatott, majd megtudva a lakáscímemet is, a cég nevében eljött a kelmékért. És ez a boldogtalan leány odaadta.

— Leszaladok a legközelebbi üzletbe és telefonálok a cégnek. A válasz ugyanaz volt, mint amit az ember mon- dott, tőlük nem küldtek senkit, valami ügyes csalo áldozata lettem. A kelmék ára pedig — a legbarátságos alapon szá- mitva is, körülbelül huszezer lej, amit természetesen a cégnek meg kell térí- tenem.

— Hát mondd, ne legyek ezek után a végsőkig elkeseredve?

Mánap délután újra felkerestem ba- rátnőmet, hogy érdeklődjem nála az ügy további fordulatáról. Óvatosan és résztvevő arccal csemetek be, de leg- nagyobb meglepetésemre barátnőm örömtől kipirult arccal és csillogó szem- mekkel ugrik a nyakomba. Kapkodva és a folyamatosság minden híjjával me- séli el, hogy aznap délelőtt valaki rövi- den becsengetett az előszoba ajtaján.

— Mire kimentem, lelket sem láttam, csak egy hatalmas, egybekötött csoma- got találtam a földre letelve. Meglepő- de cipeltem be és bontottam ki a külde- ményt, hát — az én drága szöveteim voltak benne hiánytalanul. A legfelső véghez pedig kis cédula volt odagom- bostúzva, ime, olvasd. — Ezzel kezem- nyom egy gyűrött irkalapot, amelyen elmosódott betűkkel a következők vol- tak felfirkantva:

— Szeretve tisztelt naccsága, ha tu- tam volna, hogy a magájé a szövet, nem vittem Vona el, máccor elébb megnézem kit akarok megkárosítani. elnézést kér a Kellemetlenségér — Tobijás.

— Hát mondd, nem aranyos történet. Végződhetett volna sokkal rosszabbul is. És még mondja valaki nekem, hogy nincsen romantika a világon Van. Be- tyárromantika.

S ezzel újra a nyakamba ugrik és örö- mében körültáncolja velem a szobát...

W. K.